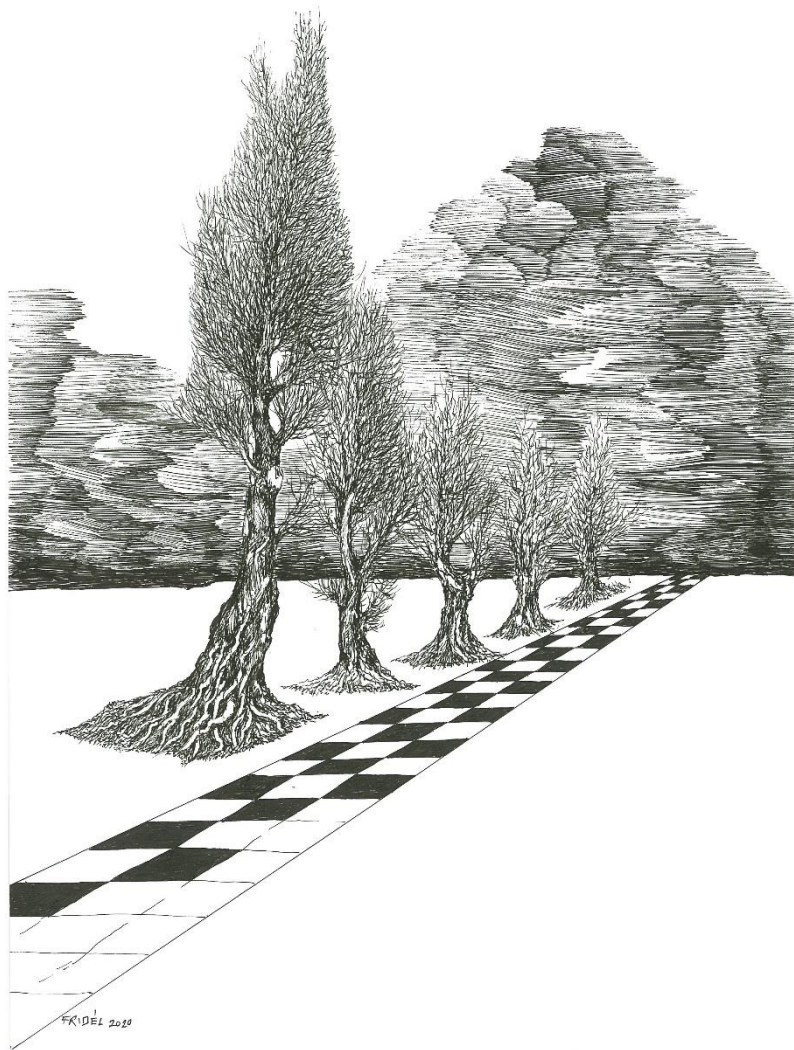

Murawski Magdolna

Kiút

versek

Fridél Lajos grafikáival

Murawski Magdolna

Kiút

versek

Fridél Lajos grafikáival

Copyright © 2025 Murawski Magdolna

Copyright © 2025 Fridél Lajos

A kiadványt szerkesztette: Dancs József

ISBN 978-963-7283-89-5

A kiadvány megjelenését támogatta:

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

Új Hevesi Napló Kulturális Alapítvány

Phoenix Aureus Alapítvány

Felelős kiadó: Tózsér Istvánné

Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár

3300 Eger, Kossuth Lajos u. 16.

www.brody.iif.hu

Szerzői ajánlás

Ötvenharmadik kötetemet készülök átadni a Kedves Olvasóknak. Öregkori líra ez, s talán nem is mindenki vágyik megismerni ezeket az életpályámat lezárni készülő sorokat. Az ifjúság még elszalad előle, mert úgy véli, ráér még megismerkedni az övénel komolyabb gondolatokkal. Én azért csak átnyújtom őket, hiszen a könyv olyan jóbarát, amelyet bármikor le lehet emelni a polcra vagy kiemelni a láda mélyéből. S néha olyan, mint felütni a Bibliát, hogy meghökkenjünk: az általa közvetített üzenet éppen nekem szól. Meglehet, ám a helyzet többnyire ez: nekem is.

Az oka egyszerű. A jó időben megfogalmazott gondolatok és a mások számára megőrzött életbölcesség időtlenné válnak és több kor emberét is megszólíthatják. Rezonálhatnak egymás tekintetében, s ha már a folyamat elindult, akkor az a kellő időben le is fog csengeni. A költőnek nem tiszte kívárni, azaz közvetlen, kézzelfogható közelségben, szinte fizikailag megélni ezt a folyamatot. Rábízza az időre, az pedig megteszi a magáét, amikor kell. Vagy amikor lehet.

Vannak vad korszakok, és ez a mostani is eléggé eldurvult. Több versemben örökítettem meg háborús élményeket. Nem közvetlen közletről megélve, hanem azért épp elég kis távolságból felfogva azokat a rezdüléseket, amelyek a háborúk irányából érkeznek. Természetesen az volna jó, ha a bukolikus líra teremne meg egy egészen másfajta közegben, de mit tegyünk, ha nekünk ez adatott meg?

Aki hajlandó velem lépegetni egyik hangulatból a másikba, az úgy haladhat ennek a kötetnek a lapjain keresztül, mintha egy kiállítás képeit nézegetné. S nemcsak Fridél Lajos grafikának méltó kíséretében, hanem mert a költői képek is eléggé plasztikusak ahhoz, hogy megálljon rajtuk a figyelmes tekintet.

Mintha egymás ellenpontjai lennének, hangosan harsannak fel a háború dörrenései, amelyek még akkor is ilyen durván hatnak, ha nem mi éljük át közvetlenül őket. S közben gondoljuk csak végig: őszi hangokkal, őszi sétával indulunk el, hogy aztán megérkezzünk a télbe, annak is a szép hófehér hólepelével borított tájába a kötet végén. A háborúk pedig még mindig nem értek véget.

Szeretek kitekinteni a csillagos égre, annak is valamelyik izgalmas területére, mint az ikercsillagok kegyetlen, mégis csodálatos története, látványos elmúlása, ami egyúttal újjászületés. Talán a költői mű is hasonló folyamaton megy keresztül, amikor a közönség szemével válik másképpen láthatóvá, vagy amikor színészek adják elő a saját értelmezésükben.

Az öregség is átváltozás. Nem éppen olyan metamorfózis, mint a pillangóé, amely végül szépséges alakot ölt magára, hogy elkápráztassa a környezetét, de látványosnak ez is látványos. Kit elborzaszt, kit meghökkent, másokat töprengésre készítet: vajon én is így fogok megöregedni?

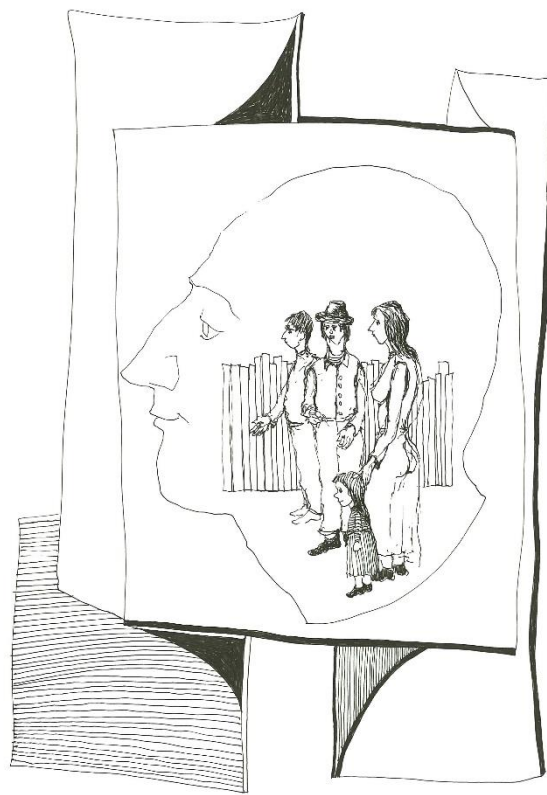
Nos, ez az, amire senki nem tudhatja a választ. Természetesen különbség van aközött, hogy valakivel kíméletesen bánnak, tiszteletben tartják, vagy ellenkezőleg. Többféle sorsot mutatok

be ebben a kötetben is. Egyszer a tavaszi táj távoli pompájában, a zsakaranda-virágzásban, máskor a kannában finnyáskodó molekulák egymáshoz való viszonyában, ami egészen emberire sikerült, és végül választ ad azoknak is, akik egyébként hajlamosak bedőlni a demagóg hírmagyarázatoknak.

Van miből válogatni és velem sétálni az ősztől át a télbe, s közben egy kis tavasszal is megfűszerezve. Könyvemet szeretettel ajánlom a Kedves Olvasóknak.

Murawski Magdolna

Eger, 2026. március 16.

Elmúlt

Elmúlt a láz és minden izgalom
mely szorongatott élni nem hagyott
az égről hullni láttál minden csillagot
és nem sejtetted nő az irgalom
mit talán nem is érdemelt a gyarló emberiség
a dolgok múlása mégsem ezen áll vagy bukik
bár annyian bemondták régen a tutit
az út eltért s tán győzhet még tiszta erkölcsiség
Elmúlt valami s hogy mi az meg nem mondhatom
csak a hiány zeng és kongat pince-úrt
győztest még nem hirdettek csak a földre gyűrt
fél jajgat reá lesnek varjak fenn ülve ágakon
és ami múlik még kedvesen magával sodor
úgy visz mint tiszta víz a zúgó habokon
néha úgy érzem: mindezt álmodom
s talán úgy is van erről beszél a vízfodor
ami meg elmúlt az megmarad emlék lehet talán
ha jó helyre hull a morzsa s el nem tüntetik
a szerzőket dühöngve meg nem büntetik
csak szél susog visszhang pattan a végtelen falán

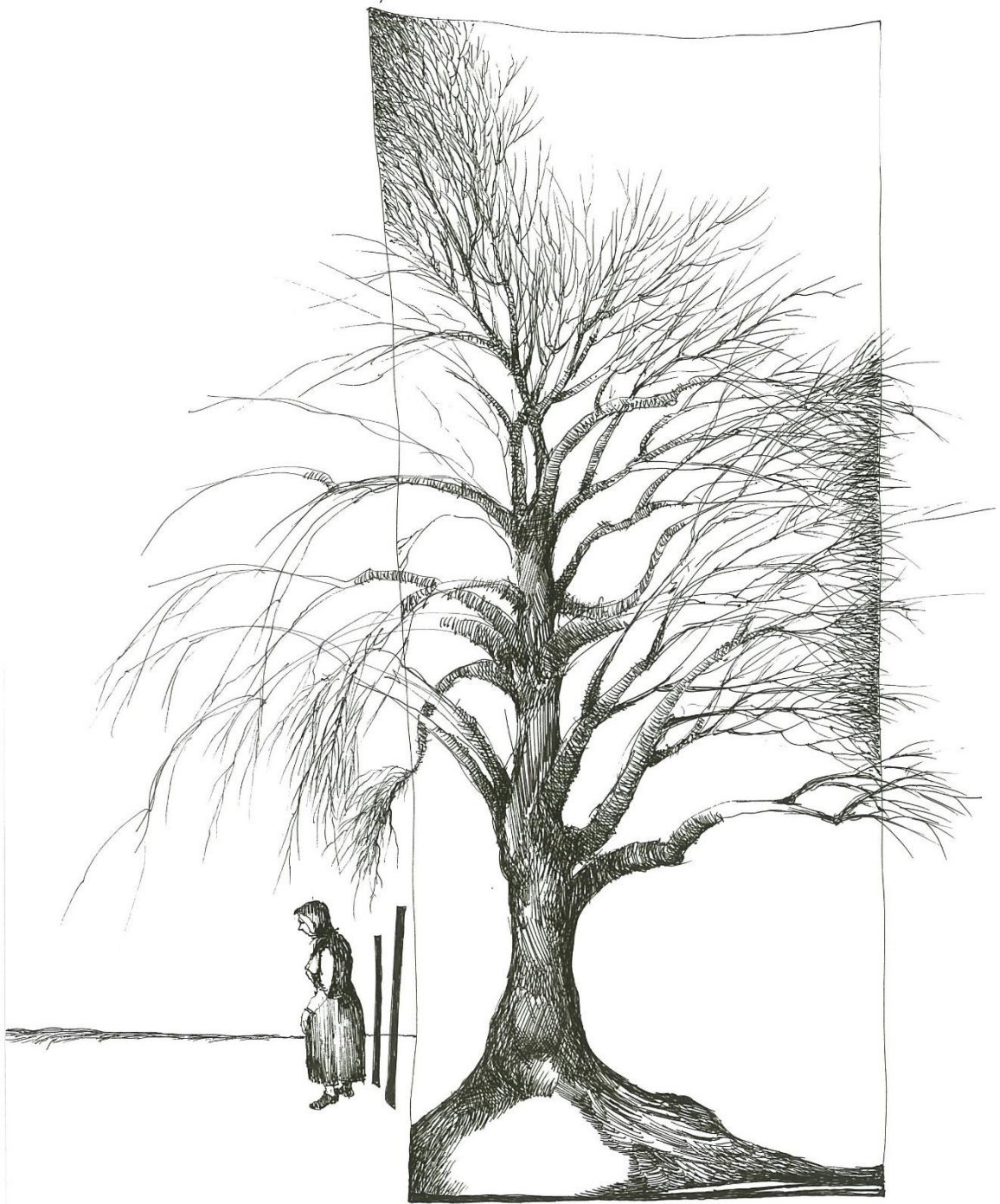
Téliesre vált

Szeretem elhúzni a függönyt
hogy egészen lássam a nagyvilág
minden kis rezdülését
ma például tombol a szél
s a fákat csupaszra vetkőzteti
azért az ághegyen
még mutatóba ott lebeg
egy elárvult levél
s a táj
téliesre vált
A mindenségen áttörő sugár
még játszik egyet
fák hegyén zongoráz
az ősz meg festeget
piros sárga meg barna leveleket hagyva ott
ahol tegnap még zöld volt az úr
az ég most szürke és ezüst
sávosan úgy terül
mint egymásra fektetett textíliák
s aztán simán leszáll mindre a csend
a pár kósza napsugár
az égalján dereng
majd az sem
itt a vég
mely újrakezdést ígér

Alkony

templomi kék és dühös vörös
egymással szembenéz
majd jól elférnek ők
a mindketten elmenők
szürkék és tompult lilák
üzenik: ilyen is a világ
szép és rettenetes
vállán kereszt
de ő ledobná minduntalan
nem vállalja hogy ennek rendeltetése van
a szél még tovább tekergeti
a fákat egyet sem kímél
reggelre téliesre vált
a táj és az emberi hangulat
munkába vonul a szürke had
ha élni akar
de most még felizzik búcsúzva a nap
kissé a horizont alján marad
majd mint egy veszekedés elcsitul
mindkét fél nyugodni vonul
és jön az est
de előbb még szürkül
tompán és kegyetlenül
a sok madár fészkére ül
hadd pihenjen minden

FRIDEL 2020

Nem feledhetem

Memóriámba égve

arcok könyvek számok és adatok

több nyelven szavak s rajtuk gondolatok

mégis mintha kitettek volna jégre

gyakran magányba roskadok

kezemet mégsem nyújthatom felétek

mert ennyi megtagadtatás már vétek

ha úgy tűnik jobbra nem számíthatok

Nem feledhetem azoknak szavait

akik annyiszor és oly nagyon voltak jók hozzám

mintha hajukba tűzött virág vonzana és a sok szám

melyre egyként emlékezem beint és felém kanyarít

valami furcsa kunkort egy huncut ívet

és én egyre rájuk emlékezem

akik már elhagytak és odaátról csendesen

intenek vissza mint aki elnyerte jutalmát és megcsíphet

vagy mutathat számárfület az elhagyott világnak

amelyből feléje nagy értékes közöny

meg mindenféle badarság árad: nihil a köbön

ám ők gejl szerelmeket álompárokát ha látnak

Már csak emlékezem az egykori szabad szavakra

használok is őket mert nélkülük kacat az élet

s ha megkérded én még mit remélek

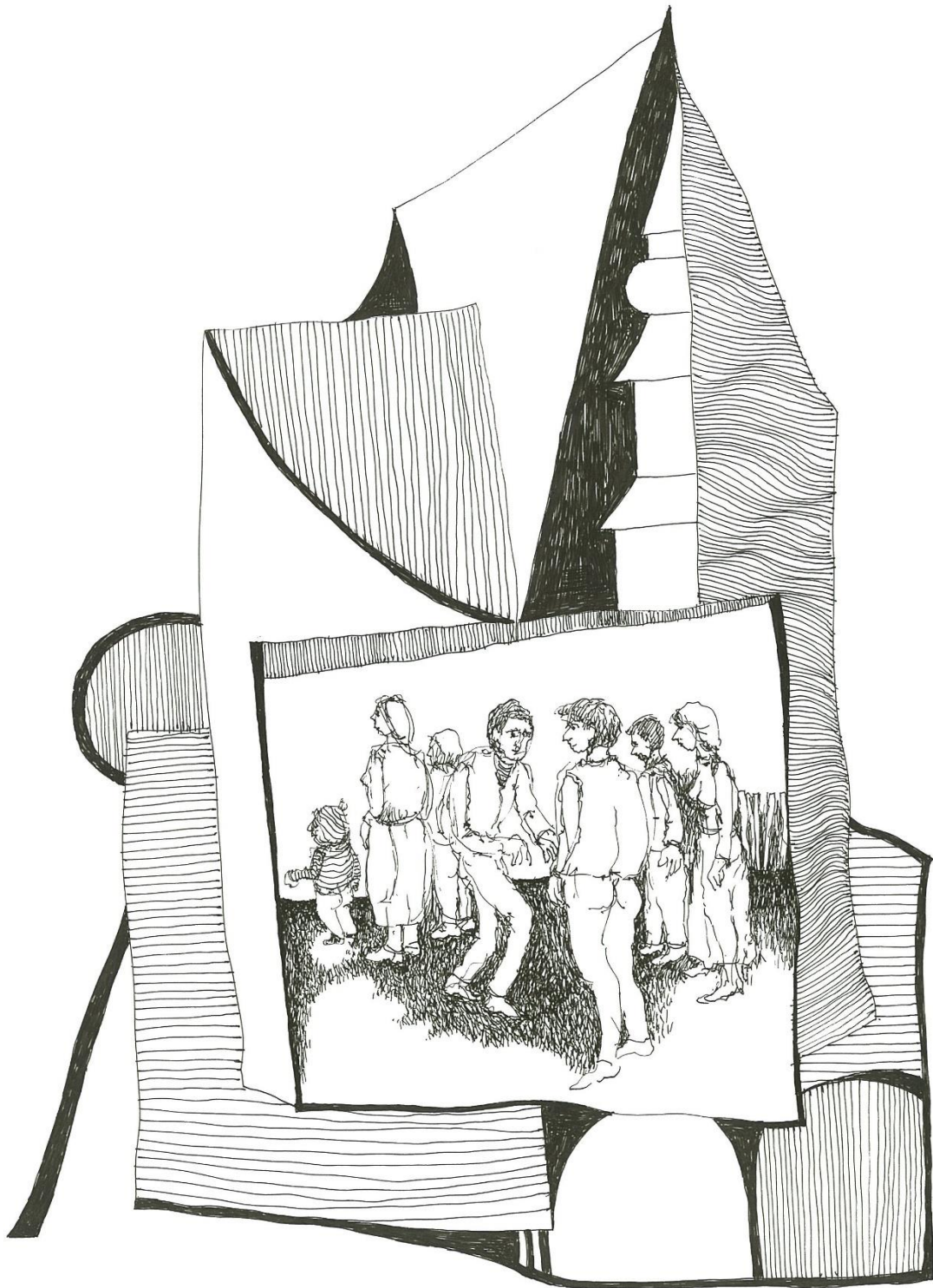
majd kezembe nyomok egy füzért tán értékes-magadra

aggathatod én csak nézni fogok – ittenről vagy odaátról

Palackposta

Palackpostáimat küldözgetem
szorgosan s talán mindhiába
de mindez semmi ahhoz képest
amit egy ausztrál pár a tengerből kifogott:
két katona üzent
immár az örökkévalóságból
hogy bajuk támadt a tengeren
de nem éppen a mából
csak az első világháború idejéből
hogy az ész megáll
A szorgos és sikeres halászok
megmentették a levelet
mely annyi ideig úszott s nem ázott el
írtak a rokonoknak
és láss csodát: azok legalább meglettek
és várják a nagypapa levelét
halálon túli üzenetét
akárcsak én
ebben a süket csendben
nekem meg ebben kell lennem
mint a matrózoknak a tengeren
szóval csak várjatok!
ha az én üzeneteim is csak két világháború múltán
érnének célba hozzátok felétek
vagy mit tudom én mikor s hova
Csak várjuk hogy két hang egybecsengjen

FRIDEL 2020

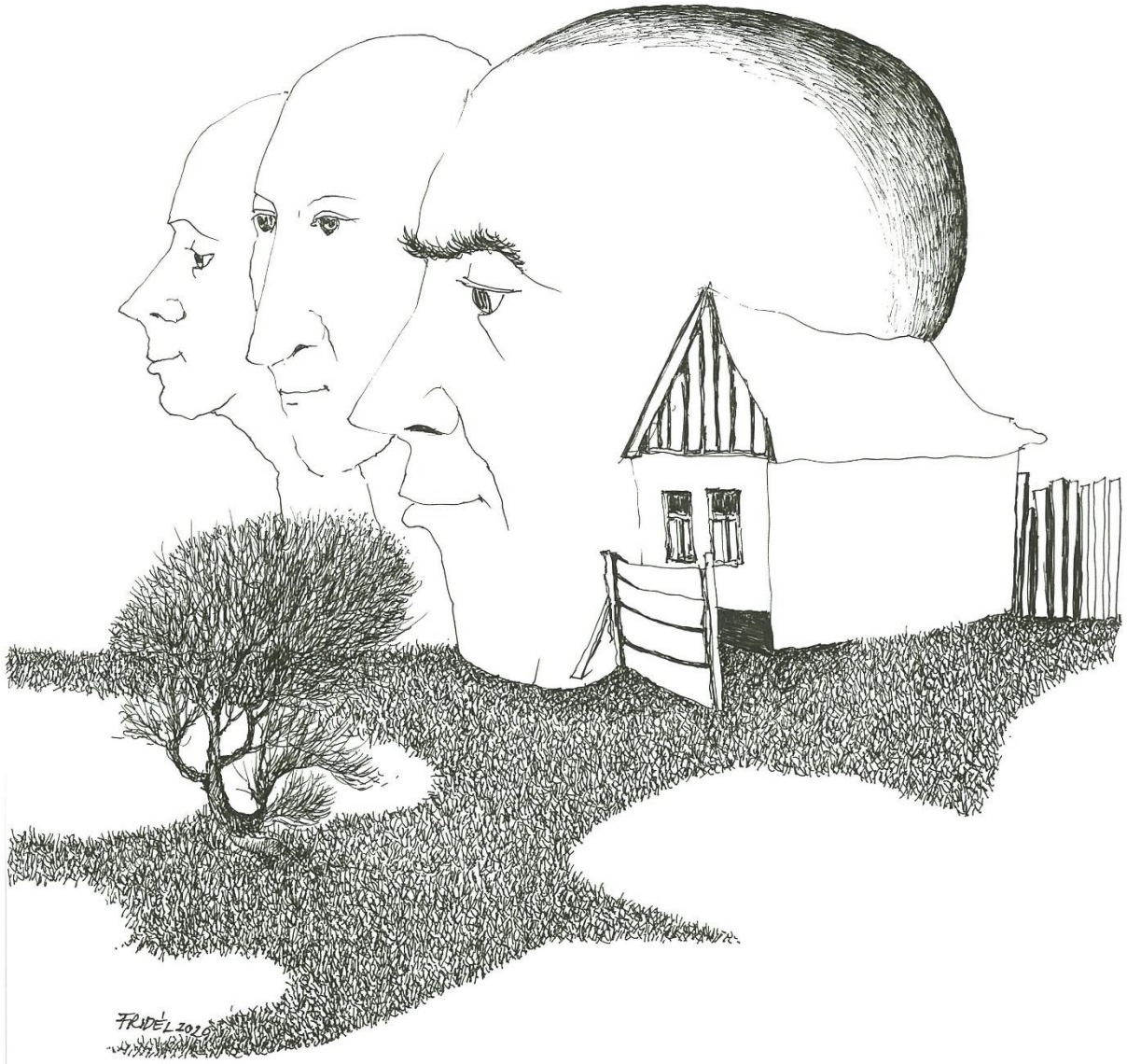
Nihil

én senkit nem cibálok vissza
mindenkit elengedek
ha kell
engem ne szidjon senki!
ha túl sokáig lenni kell
nem vagyok akadály
döntésük nem bánt
talán nem is érdekel
hadd legyen szabad
aki már csak az akar lenni
szabad mindenkinek visszamenni
ha Isten is úgy akarja
de értük
helyettük
én nem felelek
tettem épp eleget
a sok köznapi viaskodásban
mindig szigorúan a mában
mert máshol nem lehet
szóval én mindenkit elengedek
én meg akár Márai
csücsülök a nagy víznek partján
sétálgatok
pedig kutyám sincsen
de majdcsak elleszek
ameddig kell

A Nagy Vízen túl

a Nagy Vízen túl
van valami ami engem sohasem vonzott
de azért mindnyájunknak fontos
mert nem élhetünk elszigetelődve
van aki képviseljen bennünket
sokszor elárvult népünket
amely most eszmélkedik
és újból örülni mer
pedig hogy szidják!
őt meg a felmenőit
meg akit csak lehet
mi ugyan nem tudjuk mi ebben az élvezet
de halljuk naponta
s aztán óraszám
és most a Nagy Vízen túl
azt mondják sokan tévednek
akik nem ismerik népemet
a most nemzetté érő embereket
és már nem akarjuk hallani hogy a csőcselék
mikkel szennyezi be a teret meg a leget
csak annyit kérünk hogy ezt a sikerélményt
már ne akarják bepiszkítani
ne hangoskodjon az a sok szarjani
mert már elég volt
idehaza is meg túl messze
azon a Nagy Vízen
hát éljen és elég legyen!

FRIDEL 2010

Zsakaranda-virágzáskor

Már megint nyílik a zsakaranda
ezúttal Dél-Afrikában
csak úgy vidítja a szemet
a lila virágözön
amelyből a földre is jut
nem tudom az arra járók rátaposnak-e
csak úgy van mint a rózsaszirmok egy esküvőn
az ifjú pár előtt ahogy haladnak
közösen választott végzetük felé
és az örömtől nem sejtik – hála Isten!
mi minden vár reájuk
s hogy kibírják-e
vagy majd ülnek hajótörötként
akár a zsakarandaszirmok tetején
egy másik tavaszon
egy már nem általuk választott hajnalon
mélységes letargiában
de most még harsog az ünnep
mindenki feldobva
készül az ösztánkra
mint ezek a lila virágos fák is
melyeknek illatát innen nem érezni
de látni jó
hogy mégis mindent túlél a szépség
meg a zsakaranda

Virágok és delfinek

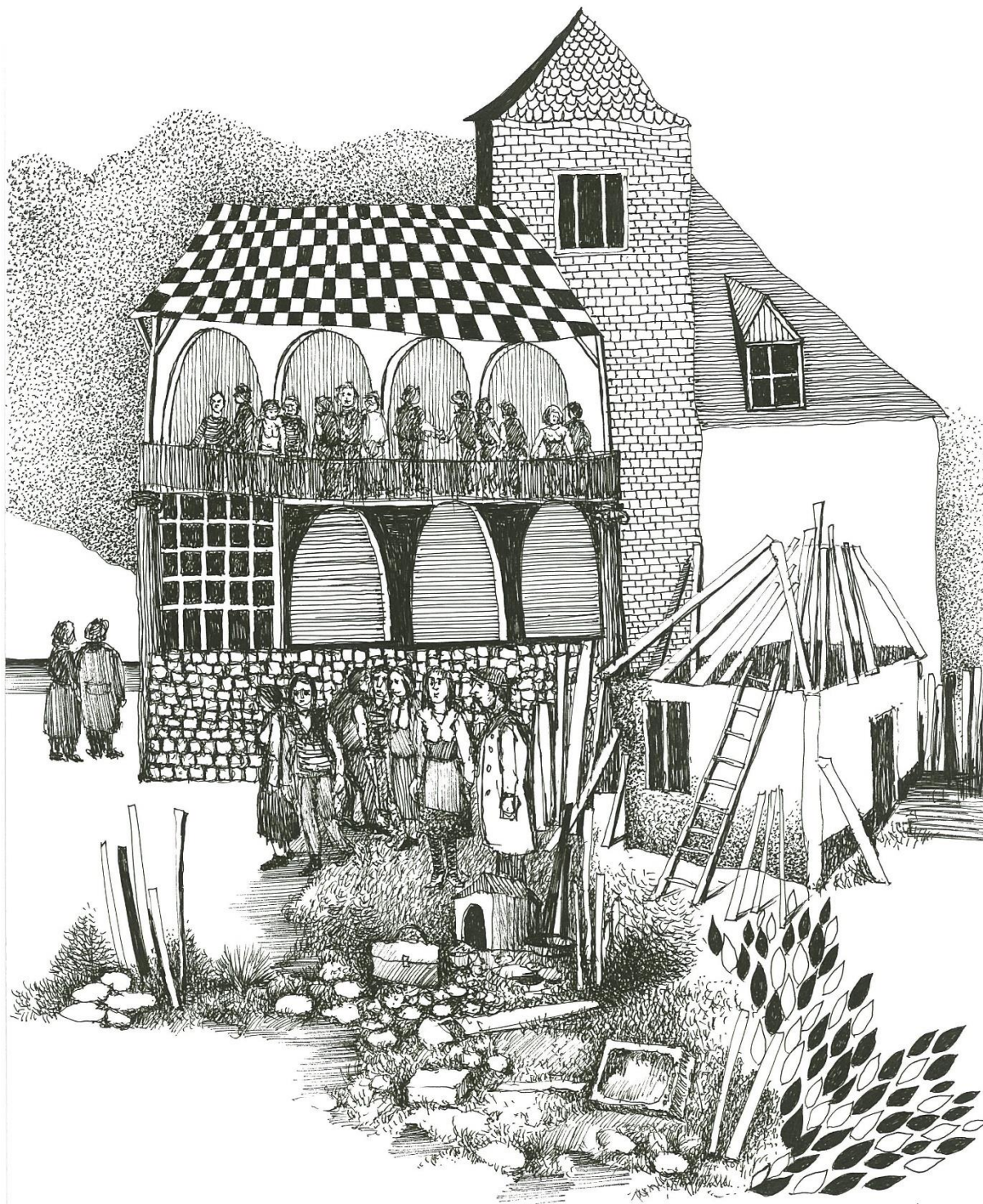
Virágok és delfinek
egyaránt az ünnepet jelzik
habár nem ugyanott
gyakran egymástól távol
a földnek távoli tájain
mégis jó rájuk gondolva
egybefogni a két vidám barátot
az embernek kísérőit
annyi évezreden át
mert kell ez a kitörő öröm
amikor egy delfin az ég felé ugrik
és a fák is az ég felé tartják ágaikat
ugyanazzal a hévvel
a teremtés örömeivel
valahol máshol egymást mégis megérezve
hogyan egy nagy ünnep készül valahol
velük vagy mással
és a delfinek boldog ugrándaózással
jelzik amit a fák meg szelíd áglendetéssel
hogyan ami róluk lehullik
az a millió szírom
mégis egybegyűlik
valahol
Isten tenyerén

TRIDEL 2024

Talán

Talán csak egy mozdulat
vagy egy kósza hangulat
mozdítja ki az embert
köznapi mélézásaiból
amelynek során
nem érti meg
mások miért és hová rohannak
mindig és minduntalan
fantasztikus elszánással
pedig ugyanazt
elintézhették lassabban is
anélkül hogy letaposnák egymást
és örökös stresszben élnének
magukkal rántva mindazokat
akik erről mit se tehetnek
a gyerekeket például
akik boldogabb gyermekkort is érdemelhetnének
de már korán megszokják ezt a tempót
a valahová törtetést
aminek sem okát
sem rendeltetését
nem sejthetik
mert nincs is neki
csak van
iszonyú öncélúan

FRIDEL 2020

Két világ

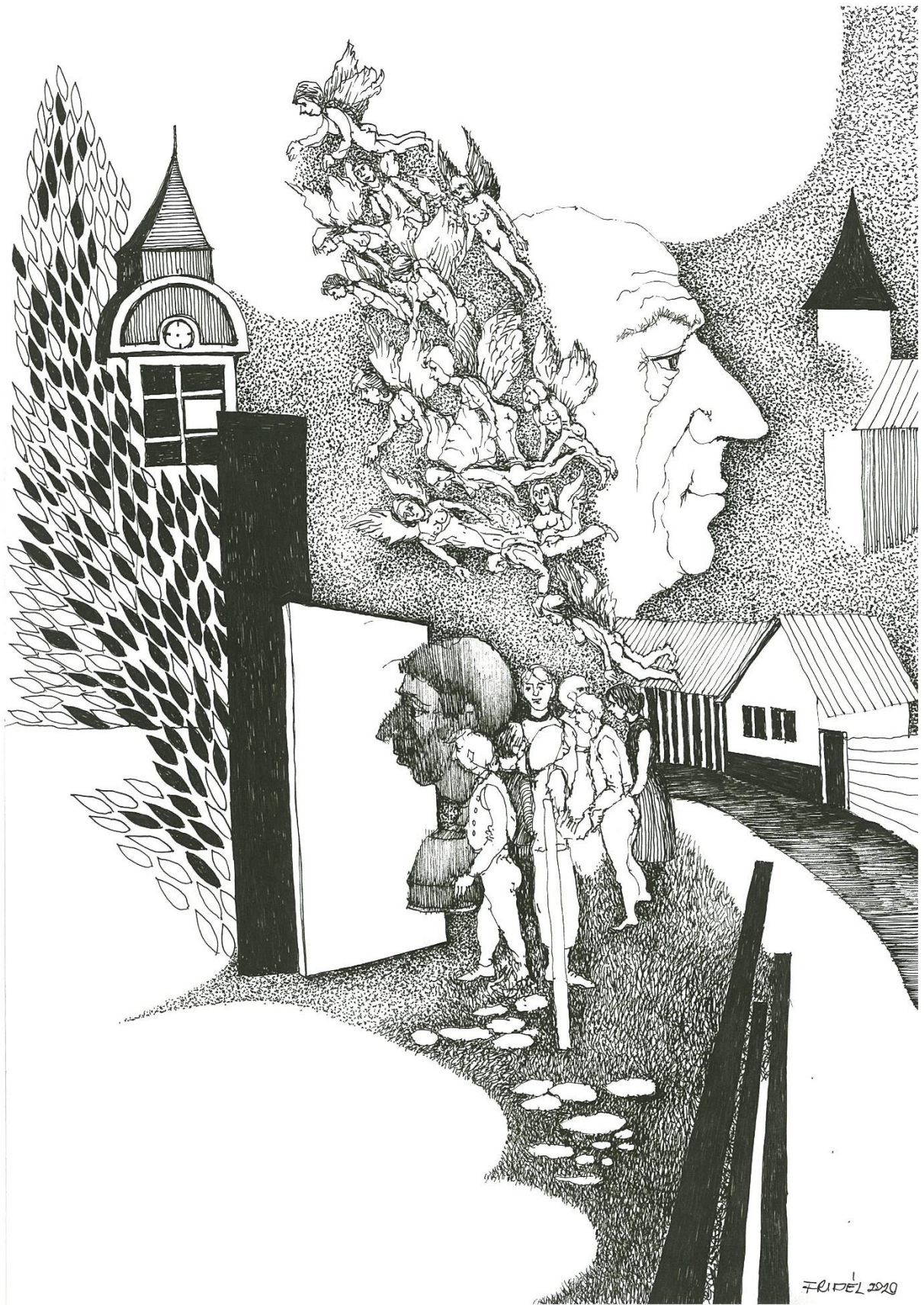
Nálunk már levelek hullanak
többjük a földön hever
máskor meg a szél kavarja őket
az ázottakat giliszták húzzák a föld alá
csokrosan vagy csak úgy magukban
máshol meg virul a szép tavasz
a földnek túloldalán
egy másik féltekén
ahol a tavasz ünnepén
boldogan lépdelenek a párok
és andalognak az öregek is
egykori emlékeikkel
a két világ mégis egymásnak üzen
titkosan kódolva madárfütttyel
meg szélsüvítéssel
vagy szellősimogatással
langyos esőcseppekkel
vagy jegesen vágó daraesővel
hogyan ez az egész úgy egybetartozik
ahogyan teremtették
mert ez az élet rendje
a folytonos változás

FRIDEL 2020

Emlék

Aztán majd nálunk is
felszakadnak a felhők
megjelenik a nap
kissé hunyorogva
nem feltétlenül hét ágra sütve
csak úgy egykedvűen
vagy talán bazsalyogva
mint az öreg fogatlan taták
akiknek mégis akadt a szájukba mindig
egy-két minket vidító mosoly
ennek fényénél fürdőztünk mi is
még kicsinyke lányok
életünknek ha nem is a hajnalán
csak valahol a kezdetek után
hogyan egyszer visszaintegessünk:
csókolom, öregkeresztapám!
mi még itt vagyunk
de majd jövünk aztán ha lehet
addig meg bámuljuk a kósza fellegek
jövés-menését
és csak ritkábban a napnak tündöklését
és gondolataink csendjében
a múltó idő távozását-érkezését
mert így van jól
azokban a kékszemű mosolyokban
valahol távol

FELIPE 2020

Sikeres sikertelen

Az ember mindig sikerre hajt
anélkül nem is értékeli
a legjobb és legszebb napokat sem
mint akit valami kósza érzés szalajt
mindennap mindig valamerre
pedig az emberre más szépségek is várnak
csendesen vigaszt kínálva
hogyan hasonlíts végre igazi emberre
de ő mindig talál magának sőt másnak is
valami izgatót és izgalmasat
amin jó neki hiperaktívvá lenni
futni rohanni s közben fityiszt mutatni magának is
Ki tudja mi is vezérli
amikor nyugodnia nem lehet
amikor a kék ég azúrja se szép neki
még annak bepiszkítását is megkísérli
csak mert soha nem bír magával
azzal a felfújt egóval
a köznapi téblábolások helyett
valami köznapi komédiával
adja elő ezt az összevissza táncot
bokázva térdet lábszárat csapkodva
amit mégis méltónak képzel mindenhez
s vajon ki töri meg a csendet és a románcot?
Mindez egyszerre sikeres és sikertelen
a választ majd megüzeni a vén bölcs Végtelen

FRIDEL 2020

Elengedtem

hosszas töprengés után
elengedtem teletőre a kedves virágokat
mindahányat
már ami évelő
az egynyáriak meg itt fagyoskodnak velem
ebben a ronda ködben
amíg cserepeiket rendezem
mások már majdnem tövig fagyva
várnak pár kedves napsugárra
ami nem érkezik
velünk csak a köd szórakozik
mert szabad neki
akár a csúf emberek a politikában
célba véve a gyengéket mindig a mában
és valahol ahol védeni nem tudják magukat
nekik meg mindent szabad
aranybudin ülni
tomboló bulikban szippantani
hófehér porokat
amíg az orruk pinokkiósra nem dagad
és végül messzire repülni
de ha a nép egyszer rájön és elkapja őket
nincsen további sikkasztós játék
meg maffiázás
csak a nagy BUMM
hogyan csak úgy száll utánuk az aranybudi

Arc a tükörben

majdnem teljesen megvénülten
vagy ki tudja?
várunk valamire ami
még nem teljesen érkezett el
de már biztosan úton van idefelé
és nekünk nem jó már a tükörbe nézni
mert valóban azt látjuk ami ott van
nem a réGINEK látszatát
és ez most kíméletlenül visszanéz
mint egy nagyon kekk ripők alak
s ha nem is hangosan mondja ki
azt a soha nem kertilő ítéletet
hogy a külsődnek immár elvégeztetett
és ne is várj te a megújulásra
meg afféle kozmetikai csodákra
hiszen neked az örökkévalósággal volna dolgod
jobb is ha ennek dolgát valahogyan megoldod
és készülődsz
csomagolsz és gondolsz arra az útra
amely egy ennél szebb hely felé vezet
hiszen ennyi a végzeted
a visszatérés módját meg majd
úgyis megoldja Isten
aki mindannyiunkhoz kegyes

Izgalmas

Mindig izgalmas az új,
a hirtelen betoppanó változás
vagy a lassan készülődő
s aztán öregesen becsoszogó,
és mindkettő, akár a szél, ha ferdén fúj,
mindent felkavar, süvítésétől nem hallik a kiáltás
sem, nemhogy a némán mindenbe beletörődő
ember zsörtösködése, sem az égből mindenféle potyogó
égi üzenet, hát hagyd rá, nincs már esélyed,
hogyan változtass rajta vagy másokon.
Egy marad: a bágyadtan beletörődés,
vagy még az se, csak valami méla csend-sötét,
mely ronthatja vagy javítja tán a kedélyed
és csupán az elmenőkkel rokon,
akikkel várhat még évődés, hamiskás kötődés,
hogyan mindenki befuthassa a rá kirótt körét.
Az ember mégis csak az izgalmat keresi.
Az unalom kinek jó? neked vagy másnak?
Leszáll az éj, és a fények még mindig égnek,
mintha baj lenne az a nyugalom, pihenés.
A ma embere akkor is a nyüzsgést szereti,
hiába árt vele másnak vagy önmagának,
soha semmit nem érez jónak vagy elégnek,
minden múltó perce egy hiány, valamiből kiesés

és a percek múlnak, gerjed, majd múlik az izgalom,
pedig szembenéz vele ikerpárja: a csendes nyugalom

Esőcsepp prelúd

Kitartóan és makacsul

akár egy régi prelúd ritmusa

verik az esőcseppek az ablakot konokul

mindez teljesség mégis valami hiátusa

ahogy hiányolod hozzá a zongorát

és a romantikus dallamokat

hogy adnák vissza a teljességet amit a család

egykor nyújtott s hogy hallgassunk akár nagyokat

vagy kacagjunk együtt szinte mindegy hiszen

akár egy osztinató ablakon dobol

de általuk velük nem az eső, az öröklét üzen

hogy találkozunk még velük és másokkal valahol

hangok és koppanások üvegen és a lelkeken

kedves érintések csodák emlékek ős-tudás

hogy a szépség a legsivárabb helyen is megterem

s hogy általa lesz-e még tündéri átváltozás

azt később tudod meg ha az eső elhallgatott

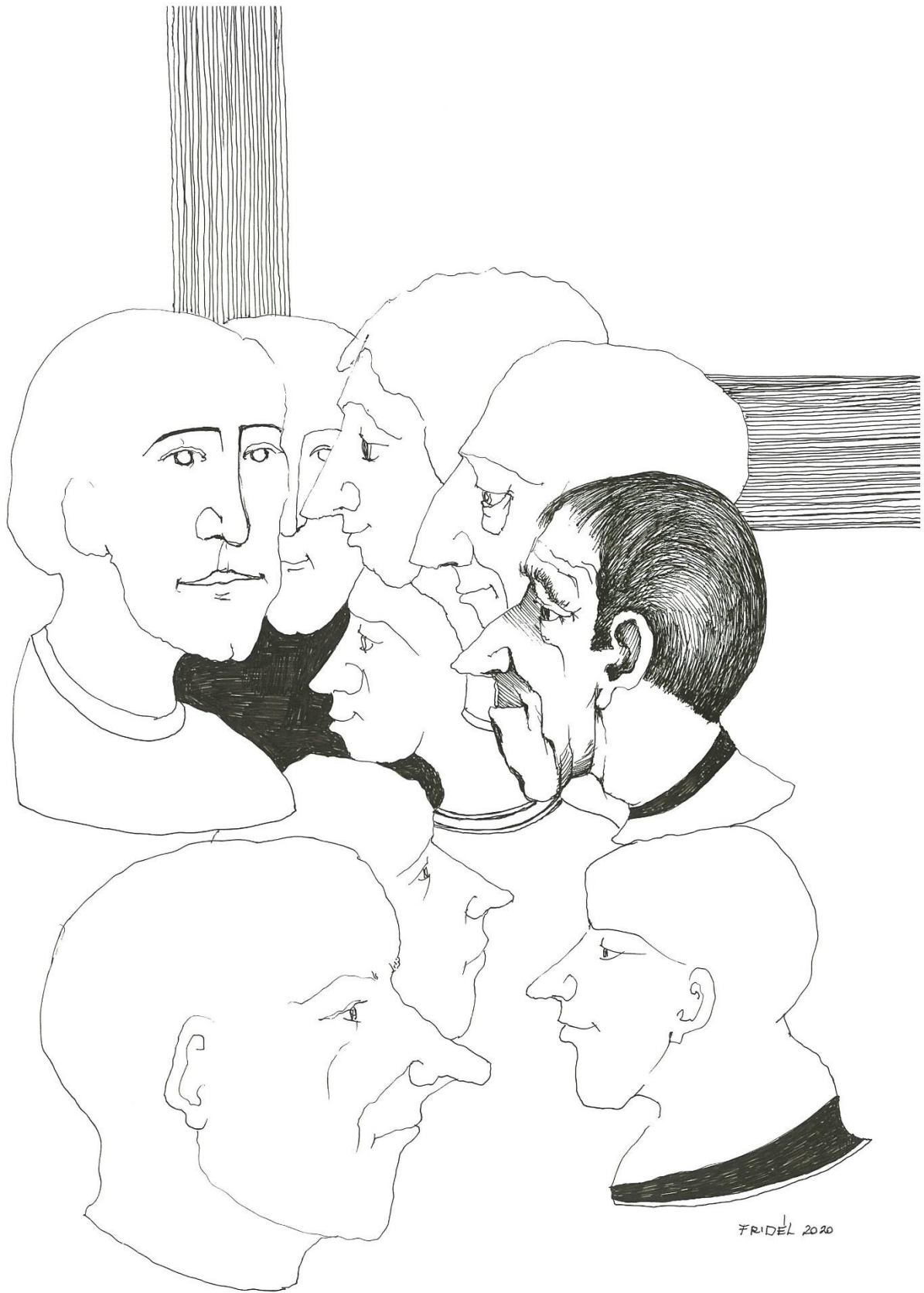
amikor betoppant ismét a kedves társaság

akiknek kedvéért Chopin mester írta e dallamot

amihez nem kell nagy barátság mátkaság

csak egyetlen monoton húr zengése a zongorán

túl életem művészetem és az élet szépséges dallamán

FRIDEL 2020

Szeretet

Szeretet árad a falból is
mikor a szívek egyszerre égnek
és üzennek a messze távolból is
hullámaik bárhol akárhol is elérnek
most nem pattan el az a húr
amelyet annyiszor feszegettek
mert az egybecsengő hangokon béke az úr
hogy még a morgósabbak is lecsendesedtek
Szeretet hangjai szállnak valahol valamerre
s mintha a Mindenség szívéből szólna az ének
csak az áldott csend a lényeg. Idegenre
és barátira egyként leszáll a csend mintha értenének
a legapróbb lények is. Dalol az Univerzum s vele szólnak
a dörgő hangú nagyok is de csak úgy mackósan
nem csúful. Távoli hegyeken zengenek s visszhangba fúlnak
a válaszok is. Léptek bokáznak szilajul ropogósan
Szeretet a kérdés és szeretet rá a válasz
minden hang egybecseng. Közelről hallik a léptek
apró nesze hogy elhozzon. Soha el nem választ
amit együvé szántak. Ne kétkedj hogyha kérdenének!
Szeretet család és nyugalom most mind egymásra leltek
melegség árad. Minden és mindenki helyére ül
és együtt fohászkodnak mind a lelkek
ebben a békében a világ megtér és végre lecsendesül

Kiút

Ha hiszel, mindig van kiút.

Csak a hitetlenség húz le a mélybe.

Mindig van egy kapaszkodó. A révbe
más vezet, egyként segítve jókat és hiút.

Mindig van másfele. A rossz a mélybe csábít.

Ott örökös buli van és kábulat. Ne hidd,
hogy attól megnyugszol. Bizony csöppet sem, kicsit
talán, de mindez elpattan. Félsz és a lélek hárit.

A kiút a csendesek útja. Lehet sétálni is,
meg bandukolni vagy kocogni akár,
ha utad végén a jóknak köre és boldog csendje vár
valami megnyugtatónak. Benne semmi sem hamis.

Ha hiszel magadban, nem rémít semmisem.

Tudsz nagyot lépni, merészen fordítani
a sorsodon. Nem fognak elkábítani
a hamis fények, de ki tudod mondani: Istenem!

A hit erős kívül-belül. A fénye él.

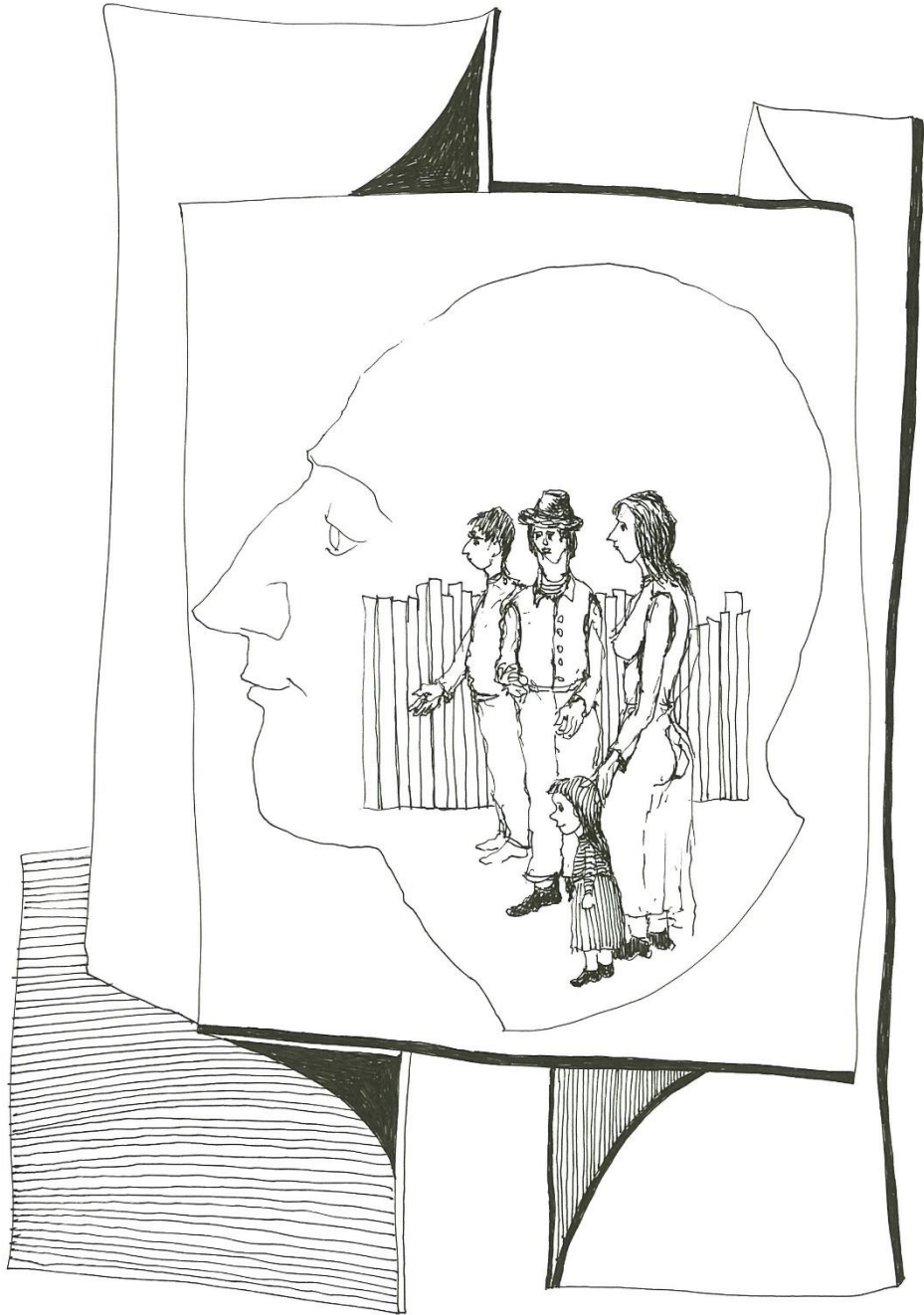
A kételkedőé a kétség és mindenből csak a fél.

FRIOEL 2020

Mese

Csendes a délután és a fény hunyorog
Már az ős is búcsúzik, de még azért
egyet csak visszaint. Nem a viaskodó hadért,
hanem az érte búsulókért. Elbúvik s aztán kucorog.
A fény búcsúzkodik. Az este jön
csoszogó léptekkel. Szép mesét ígér.
Gyermekléleknek ez mindennel felér.
Lehet hintázni ágon s fénykörön.
A mese elvisz messzire, hol nincsen annyi szó,
de mégis teljesség az úr. A lelkek összeérnek.
Halk hangon megszólal egy gyermekhangú ének,
csak ez marad, e meghitt kuckójú kis való.
Most összebújni jó és bújni könnyeket.
Körötted mind életre kelnek játékos szavak.
A bántó érzések mind mélybe hullanak.
Nem pazarolsz rájuk sűrű könnyeket.
A mese szól és álmos pillák csukódnak és
csak ez marad, ez a meghittség-varázs
a végtelenbe tűnés, vidám átváltozás,
már a mese se kell csak dűnnyögés meg kedves dörmögés.

FRIDEL 2020

Merre?

Merre menjünk tovább?

Oly egyszerű a kérdés, csak a válasz késik.

A lépteinket pedig fontos mértékkel mérik,
Köröttünk zsonganak koppanás, hulló tiarák.

A lépés bizonytalan. Ki mondja meg,
a helyes irány merre van? Talán a szél,
mely elfeledten is titkos mesét mesél
és távoztában is oly lágy és lengeteg?

A kérdés fülekben dobog. Sürgetne választ.

Még senki nem tudhatja meg a titkokat.

Helyette néma űr mélyén valaki riogat

A bizonyosság is hiány. Furkálva jön és ködöt mállaszt.

Léptek és tánclépések. Csörtetés és törtetés
egyként adná magát, de más a megvalósulás.

Kívül és bent zajong és mégse hallja más,
csak az, akinek szinte parancs e rendelés.

Merre és hová? Kivel s minek?

Valaki faggat, mégse szólhatsz hozzá, nem hagyod,
hogyan közeledjen. Nem tárod felé karod,
s ő érti: néki sem és soha senkinek...

Dalolhat s hitegethet bárki, az utad másfele visz.

A szél haját cibál. Szavának többé senkise hisz.

Ki nem mondott szavak

Csak gesztusok maradtak, ránk valaki les.

Nem hagynak nyíltan szólni. Tán nincsen is miért.

A kar bágyadtan lehull. Vén Nihil neszez.

Talán nincs vagy nem lehet kiért, miért.

A száj motyog. A szó, akár az illat,

már fut és illan. Nincs körötte más,

csak ami elmúlt és amit csendben itt hagy.

Nem lesz több móka, hancúr és bolondozás.

Az ajak nyílik. Úgy törne rád csokrosan a szó.

A nyelv mégis botlik. Ügyetlen, mégis hivalkodik.

Amit leír, abból ki nem bomlik a szigorú való,

és ő meg csetlik-botlik, tudatlankodik.

A hangja nem lesz örökké zengő s ható.

Két lélek mondaná, de most még nem lehet.

A lélek-köd terpeszkedik. A ki nem mondott szó lebeg.

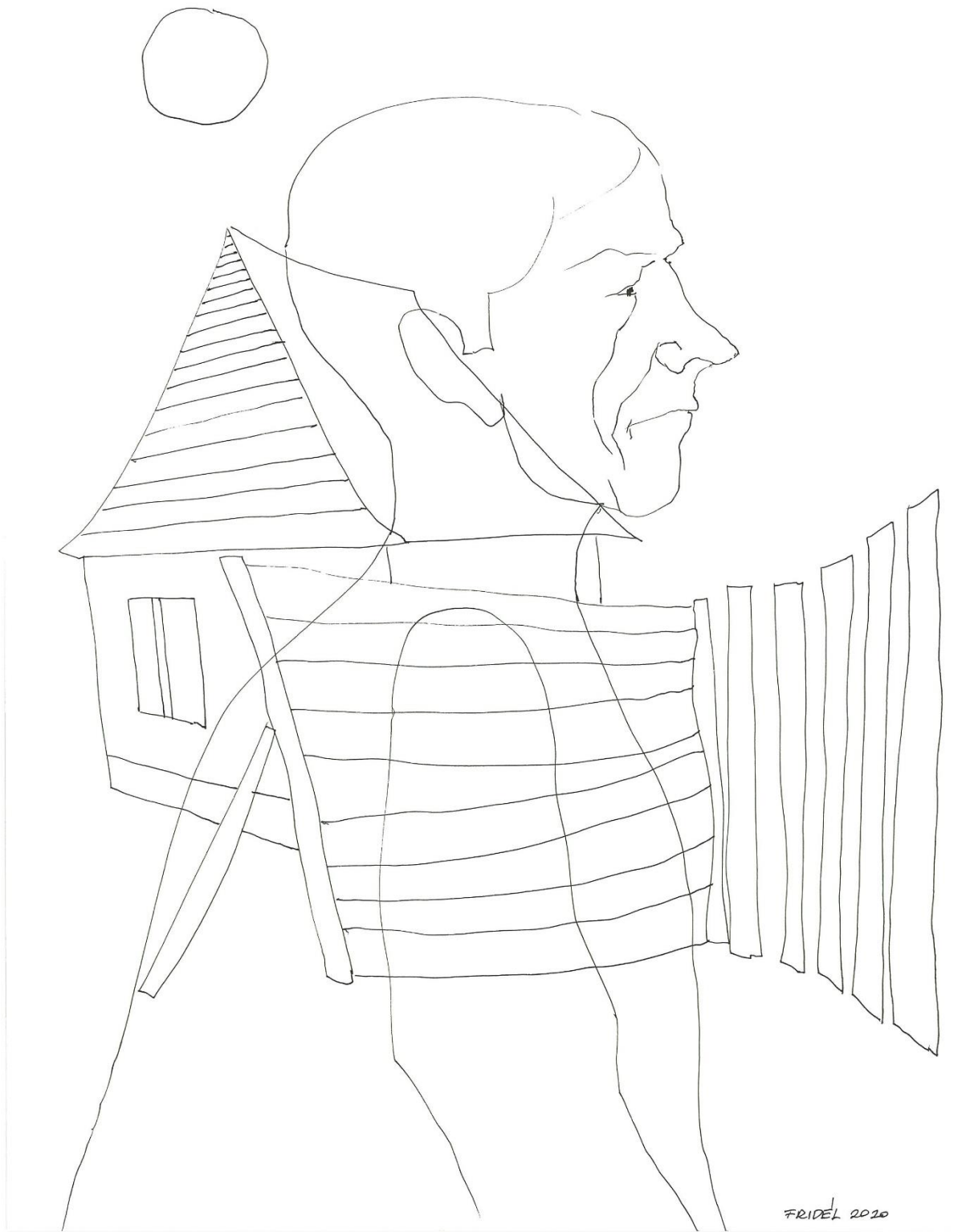

FRIDEL 2020

Megint

egy érzés visszaszól és csend törik
mintha... mintha minden ettől függene
hangok rezegnek távoli zene
nem kellemes általa valaki vétkezik
az érzés csak tovább rezeg
visszhangja távoli áldatlan és üres
pedig úgy véli csábos és tüzes
mélyében mégis a holt nihil hanyatló kezek
megint csak ismétlés és fonnyadt unalom
hatnak feléd s általa csodákat üzen,
véli valaki, de csak dadog szüntelen
amit eddig elért: halál és sírhalom
megint és újra újra és megint
azt ismétli amit rég feledni kellene
valami újat lépni és szeretni illene
ezt a valót is mely durvaságra int
az ismétlés akár a koppanó cseppek ablakon
mind egyet fújnak: menj el lépj tovább
hagyd el a fáradt lelkek szörnyű otthonát
s csak szállj tovább édeni tájakon

megint ez az üzenet: változz s változni fogsz
minden tétova lépés indít és új életre hoz

Kortársak

Nemes Nagy Ágnes után

Bennetek csak a döbbenet
bennem csodálat szüntelen
vagytok mint összetorlott gördülő kövek
egymás hegyén egymás nyomán
bűnösek mégis mindnyájan bűntelen
mind megcsodálja annyira mégse szerette senki
hogya végzetétől óvta volna meg
hogya békében tudott volna élni lenni
királynőtök akibe mikor kell mégse martok bele
de megmaradt volna egyetlen végzete
annak az egynek aki hűségében tudott hűtlen lenni
most ott siratja mind főképp a 'késő'-t
a meg nem kapottat a szőke bombázó költőt
aki veletek volt mikor martátok is
neki minden hangja igaz tiszta húrként zengő
míg a tietek a gyászban is rekedt hamis
nincs mit magyarázni már azon
hogya amit *akkor* kihagyatok azt már nem lehet
sem jóvátenni sem szidni a végzetet
amiért megfosztott *titeket* valami mástól
de most dülöngéltek az áldomástól
és ti nem bírtok túllépni a mai kocsmán
a népiesek titkán és kommunisták mocskán
akár Attila bátyátok ki mégis örökifjú maradt
nem hagyja hogya rákenjétek ami rátok ragadt
csak őriztétek sunnyogva láda mélyiben

hogy aki simulékony mind csak szemtelen
hű ládátok megőrzi majd s egykor előveszitek
leporoljátok átfestitek akkor már ki emlékezik?
és árad a sok dicshimnusz mindegy is milyen
hogy aki mondja nemcsak ébren vétkezik
de álmában is hát ennyi a diadal
Ágnes meg nézi beteg hátát fordítja nekik
s ha születik papíron megmarad az a büszke dal
amely vele szállhat el a semmibe
mert át már nem adja más az ő lényege
szőke haja lobban akár tűzben a láng
inkább szépeket gondol: miénk e szép hazánk

és még csak annyit se szól: örüljetek és ünnepeljetek
még egyszer visszanéz s emlékként tovalebeg

FRIDEL 2020

Játékos halál

Még mindig csak játszanak vele

mintha érdekes volna

mintha csak így kellene

Leülnek tárgyalni azt is mintha...

mintha nem egyeztek volna meg régen

mintha a papíron nem száradt volna meg rég a tinta

Eljátsszák a negédest más oldalról egye fújják

hogy mindig más a rossz ők meg a szépek

s hogy a pontos választ csakis ők tudják

Az egész világ egy mintha... csónakon ring el

valami nihilbe játszva csókos szép halált

és eljátszadoznak eltüntetett kincseinkkel

Halál a hívó és halál az ász meg a bábu

bármelyik táblán fő hogy ütni jó nagyot lehessen

mert hát az egész világ nem más mint gennyes áru

Játékos halálra hívnak ízléstelen vacsorára

és szippantós partira hol megint berúgnak

és mindig vesztenek mégis várnak a nagy csodára

hol nincsen ébredés csak ez a játékos halál

Ütemesen

Ütemesen verik a ritmust meg a balhét
Nincs semmi szent csak a nagy szent lopkodás
Míg erre fény derül ők futnak erre-arra meg szanaszét

Háromnegyedre járnak a mai valcert
mintha ez is igazi volna de ne reménykedjétek
hiszen a lépésekben egyetértés sőt csapják a maltert

mely nagy szilárd falakat von körjük de még
a szemük káprázik mondják: meg is vagyunk
és nem szakad rájuk a kegyes és magas ég

Ütemesen járnak mindez oly szabályos
van kire fogni mindent ide figyuzatok!
minden másképp van hasra borul előtte a város

Pattog a ritmus lejtének körbe a párok
már minden egy szédület ne hidd hogy soká így marad
aztán megtelik velük a pöce és az útmenti árok

Mire fel hajtnak? Mitől ez a fene sebesség?
Csak mindig előre s körbe-körbe ahogy illik
hogy végül meghajoljanak: tapsolni tessék!

elül a zaj csak a háttérben zümmög tovább a zene

Öregfiúk

az Aranycsapatra

Öregfiúk de nekünk máig fiatalok
rúgják a labdát immár égi pályára lépve
minden kornak minden durvaságát túlélve

derekasan mert másként nem is lehet
ők „csak” így tudják náluk ez volt a módi mindhalálíg
egészen addig míg szerepük végképp el nem vásik

ami lehetetlen hiszen annyi szívben élnek fiatalon
hisznek magukban mert élteti őket a nép
mely velük röptette egekig mindnyájunk szívét

szétlőve minden és ők sokat nélkülöztek
mi már nem is tudjuk mennyit és mennyi ideig
ennek a titka velük eltűnt de a hírük a mennybe költözik

mert ennyi nekik kijárt. Irigy a népség könnyen felejt
a bajnokot is megtiporja ha más lesz ma már
amit tőle önösen és haragtól hajtva újra vár

a Fáma kényes és hűtlen műsora mindig újakhoz szegődik
hátát könnyen meglátja aki rabja nem lesz
hanem egyhez húz: a hozzá egykor hűségesekekhez

de már látjuk és végleg láthatod ilyenek voltak az Öregfiúk

az Aranycsapat 1953

Nemes szív

Kinek célja nem földi hírnév, hanem csupán
az égi érdekért küzdött élete során,
egy valamivel mindig szembesül: a lélek
kérdéseire mindig felel, sose mondja: félek.
Küzd, hogyha küzdelem van soron
és nemes szívvel segít, amikor kell, másokon.
Nem latolgat, dekázik, csak megteszi, amit kell.
Nem nyalakszik, nem kérkedik érdemeivel.
Nézése tiszta, gerince egyenes.
Nem hajlong, nem csűr-csavar, alamizsnára nem les.
Tetteit mégis kíséri az irigyek huhogása,
pedig tudható, ő nem valakinek a szerény mása,
csak mindig önmaga, ám elárulja az a „csak”,
amit nevéhez biggyesztenek, suttogják: vacak.
Birokra mégse kelnének vele sosem.
Hiányzik hozzá bátorság, merész értelem.
Könnyű leszólni, legyőzni mégis lehetetlen.
Míg más a porban halad, ő rég fent van a fellegekben.
Nemes szív, tiszta szándék: néki utastársai.
Kövesd, ha bírod! Lesznek sűrűn utánzásai,
de olyan igaz, mint ez az egy, nem lesz sosem.
Nélküle szegényebb lenne a világ s érdeemtelen.

Már lanyhuló hévvel

Már lanyhuló hévvel, de a lépések gyűlnek.

Nem hódolok be senkinek. Sem úrnak, sem tetűnek

nem állok társaul. Az ő útjuk másfelé visz, látod?

Ők birtokolni akarják az egész szélhámos világot.

Kisebb a hév. Nem keretezik harcok.

Beérem azzal, ha akadnak még arra érdekes arcok,

melyekre emlékezni szép lesz. Pályájuk jól belátható

Mindegy, hogy ló robog velük, vagy hullámok hátán hajó.

Nekem kényelmesebb a tempó. Nem sietek.

Futottam én is eleget, de ma már csak hazamegyek.

Elég egy kósza érzés: otthon csücsülni *velük* volna jó.

Boldog révben, szerep-levetve, csak egyet kiáltva: hahó!

A többi múltó álom. Derengés gyenge hajnali fényben.

Visszatekintve látom: egykor közöttük jártam, éltem.

Mennyi káprázat! Szivárvány, délibáb, tűnő mágiák.

Általuk mégis szegényesebb ez a kapkodó világ.

Már lanyhuló erővel, fáradtabb léptekkel lépek.

Rohanni ennyi évesen nemcsak szégyen. Durvaság, vétek.

Amit mások hajszolnak, azért én egyet se lépek.

Nekik életcél, nekem elhagyott illúziók, nincs benne lélek.

Nos, hát csak ennyi. Minek ragozzam tovább?

Kalaplevéve köszönünk egymásnak, én és a világ.

Zizzenés

Papírka zizzent. Fejem felkapva néztem.

Mintha üzentek volna. Aztán mégse. Tévedtem. Értem.

Picinyke illúzió, ennyi csupán. Álmodik a lélek.

Álmai ébren érik. Mintha mások is értenének.

Míg eltöprengek a dolgon, lassan vagy gyorsan szállnak a percek.

Illan az álom. Máshova száll, ahol illatosak most a kertek.

A zizzenés vele száll. Pillangószárny viszi.

Ahogy lebben, mozgása aprócska, csekélyke, pici.

Most nem gerjeszt dúlást, rombolást. Az útja szép.

A lélek megőrzi emlékét. Mindig visszahívható a kép.

Papírlap zizzen. Talán egy elfeledett gondolat

jelez: dolgod ne feledd! Bár megvár, jobb a kellő pillanat.

Nincs rosszabb, mint a kihagyott sansz és mulasztásaid.

Tehettél volna s nem tetted. Mind rád hozzák lelki-furdalásaid.

Egy eldobni való levél zizeg. Várja utolsó útját,

de most nem rá figyelsz. Tárgyaid is vágyaid tudják.

Ezért türelmesek. Csupán egy zizzenés. Tudják, hogy rájuk

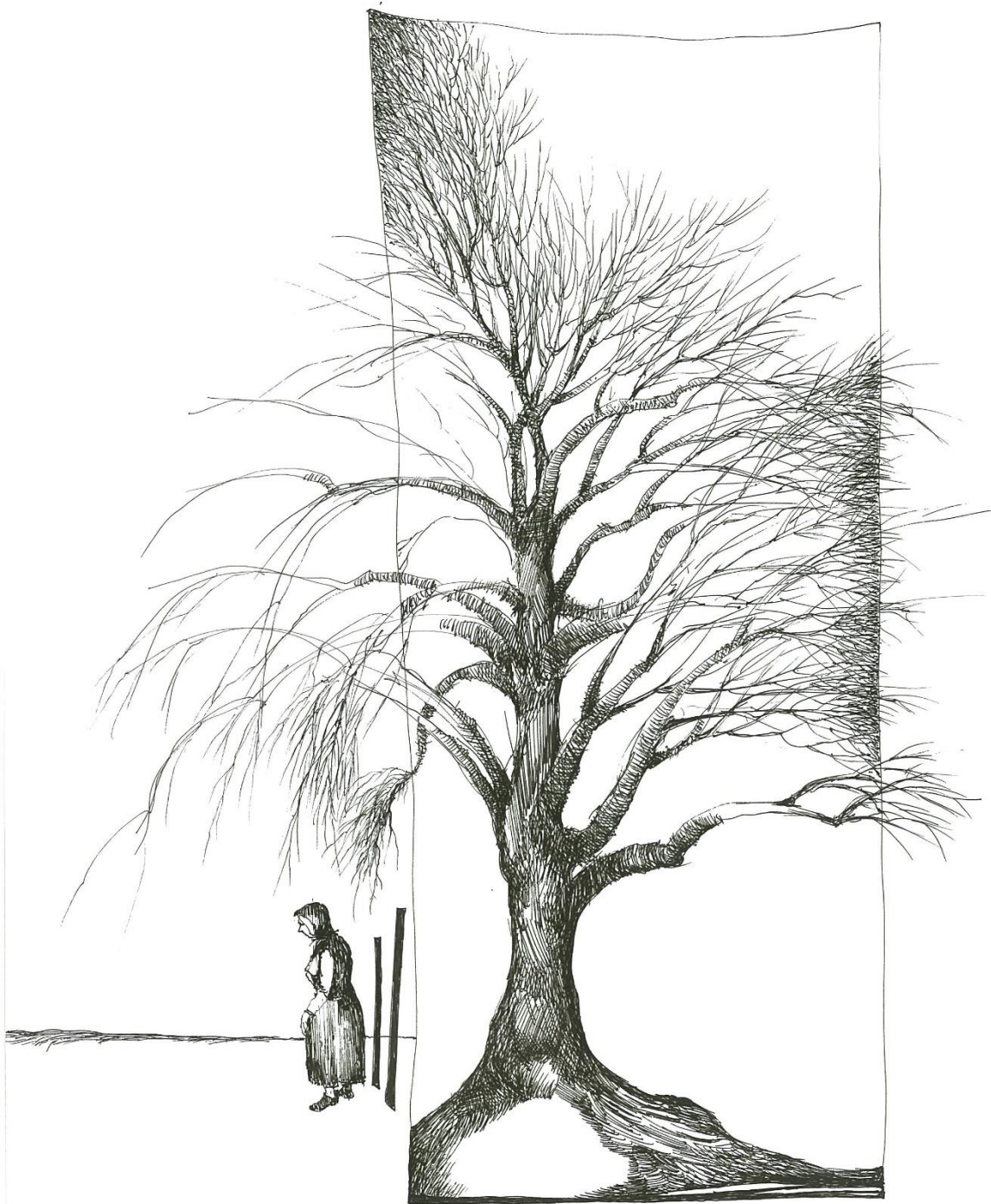
aztán figyelsz, hogy felvegyék vagy levessék kopott ruhájuk,

melyet a figyelmed széppé varázsol. Pompáznak egyre,

mint aki veled szárnyal. Általad jutnak csillagra, egekre.

A pillanat elszáll, de megél, amit méltón megörökítesz.

Úti köpenyedet veszed. Vágyat és tárgyat magaddal röpítesz.

FRIDEL 2020

Izgalom

Minden várás egy izgalom. Úgy hív az ismeretlen.

Lenni percek alatt távoli havas hegyekben.

Míg a szíved dörömböl: ennyi volt.

A csend neszekkel frissül. Valami izgat.

Figyelsz, mégse hallod, melyik irányból hívnak.

A világ meg nem terád figyel.

A feszültség belülről nő. Valami izzik.

Nem akarsz, hogy így legyen, mégis követ a sírig.

A homályban valami feldereng. Napod?

Fény vár az alagút végén, te mégsem sietsz.

Több ez, mint amennyit most bátran elhíhetsz.

Lépteid lassú mértéke táncol.

Lenni, mint újszülött, mindent csodálva.

Tiszta lelke a Mindenségre örömmel kitérve.

Belőle bármi is lehet.

Akár egy őssejt: bele kódolva ott lapul minden.

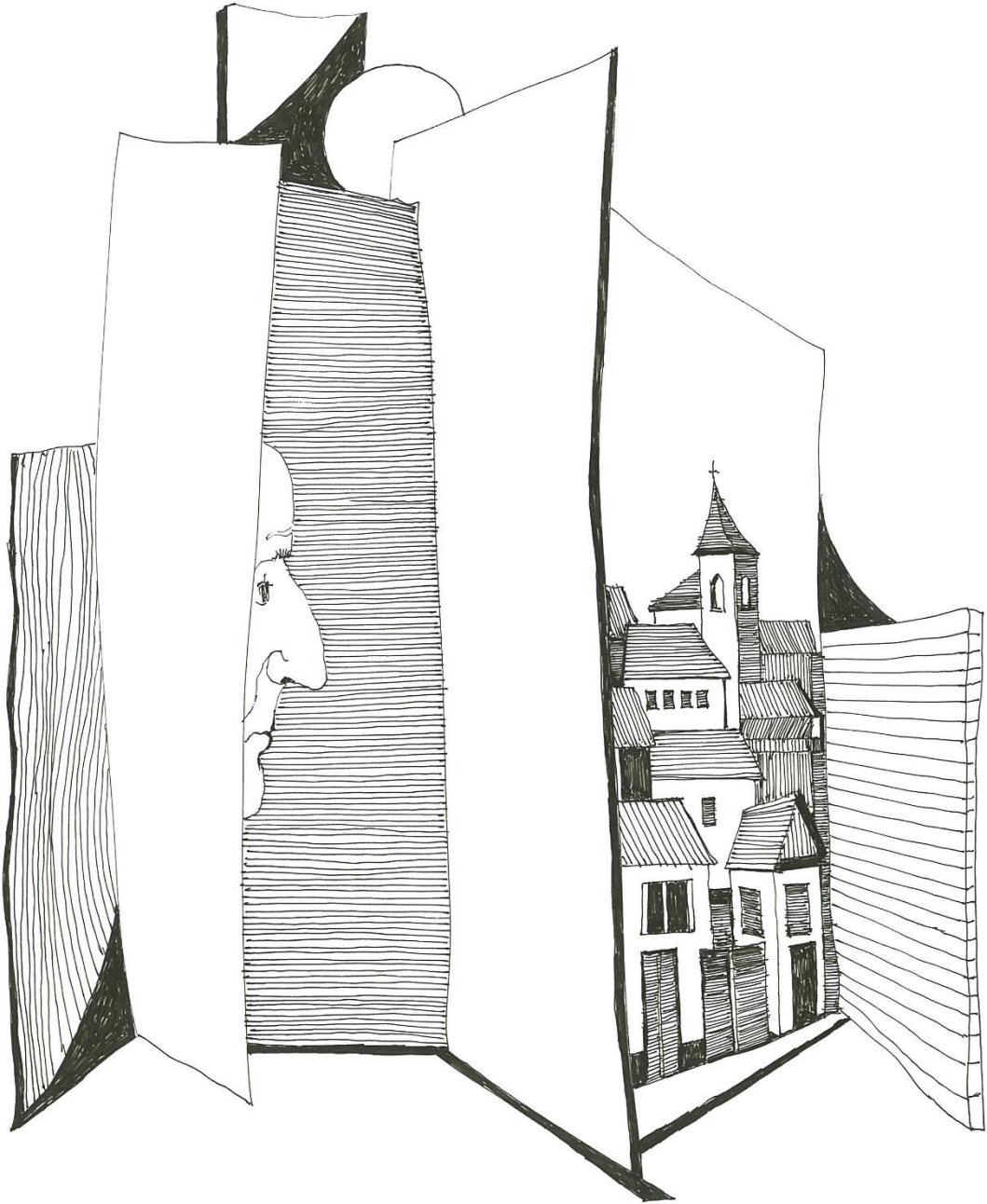
Szeretve lenni, erre vágysz, s nem kezdő szinten.

Valaki füledbe békésen duruzsol.

Ez az igazak egyszeri s méltó találkozása.

A lépteiket egymás felé a Teremtő megáldja.

A történet betelt. A jó Nihil befogad.

FRIDEL 2020

Szédület

Mint egy szédület... az évek teltek.

Valami elragadott. Napok szálltak és keltek.

Mégse jött el a változás.

Csak egy lépés, hitted. Nem jött, vártad.

Már minden mozdult. Házad, várad és lábad.

A döntő pillanat váratott. Messze szállt.

Minden szédület rohanás volt mégis.

Érezted: maga alá temet valami súly. Szakad az ég is.

Romok alatt képzelted magadat.

A szédületből csendes, lágy léptek voltak.

Együtt vonultak minden teremtetek s a holtak.

A marche funebre dallama erős volt.

Valami felemelt. Nem tudtad, merre

visznek, csak érezted, talán a végtelenbe.

Dolgoztak hatalmas gigászi erők.

Mégse volt gyászmenet. Mindenki éledt.

A gondolat volt, amely rossz útra tévedt.

Dob pergett. Citera szólt. Fűtyült a pánsíp.

Tovább szédültél. Szébb álom kell, másik.

FRIDÉL 2020

Pillanat

Csak egy pillanat, hitted és vártad.

Minden omlékony befogadott. Győzött a látszat.

Hányszor gondoltál erre is, de hinni nem merted.

Rossz ábrándok, csúf árnyak életre keltek.

Nincs ebben különös vagy hitvány semmi.

Mikor lépni kell, csak egyfelé lehet menni, menni.

Tapasztalt figurák döntenek mindenről, ami lényeg.

A száj csukódik. Nincsen mód, hogy tőlük kérjed
azt a bizonyos semmiséget, ami mégis tovább vinne.

Most nem bírsz gondolni hitványra, irigyre.

Mint pólusváltás: fordul veled a végzet.

Más döbbenet figyel. Elég, ha te viszont érted.

Mikor eljön a perc, az óra is fordul.

Mozdul a mutató, a harang mélyet kondul.

Aztán csak ennyit mondanak: nincs tovább.

Mindenki tovább lép, ellenség, jóbarát.

Már nincsen kire, mire reménykedve várni.

A sors betelt. Nem kell azt mindenkinek látni.

Varázstalan

Van valami, ami messzire viszi az embert
attól a valótól, amelyben hitt, de érte tenni nem mert.
Zötyög veled a busz, az úticélt nem látod.
Utánad se néznek, se haragvók, se barátok.
Valami varázsát veszette. Visszasírni nem kell.
Csak távolodni, elszállni elfoszló fellegekkel.
Úgy mondják, a világ varázstalan lett. Meglehet.
Majd megbeszélik egymással, de sosem veled.
A varázsok világa tuti, hogy nem itt van.
Az emberek üzletben hisznek és múltó kalandban.
Nincs értelme elvitatni tőlük, ha úgyis varázstalan
a világuk, és aki őket vezeti, vakok közt világtalan.
Motorok duruzsolnak, melyeket senkise bőget.
Csak egy szellő legyinti meg a későn ébredőket.
Minden elmarad, amit egykor fontosnak hittél.
Köztük egy sincs, akit, amit magaddal vinnél.
A világra varázstalanul süt le a hozzá illő csillag.
Varázsuk veszített lényeket lát, melyeket itt kap.
Még a zöld is szürkésre vált. Betelt a végzet.
Varázsos-varázstalan sorsa ennyi: kész lett.

Égi vándor

Egy távoli hely szülötte, égi vándor,
azt mondják, tán úrhajó,
a közelünkben bolyong,
majd távolodik. Beléje látni volna jó,
gondolják oly sokan, de az égi titkok
nem valók minden földlakónak,
akik idelent ezt is betolakodónak
veszik, pedig csak elszörnyedve látja,
hogyan akik testvérek volnának,
még egymás lelkét is véresre pofozzák,
s ő hiába lenne mindnek jóbarátja,
ha ezek itt lent ilyen vadak.

Mások azt állítják, nem más, csak szimpla üstökös,
ami ott fenn huncutkodik.

Csóvája ugyan fura, kétfelé hord,
de később tán jobban megmutatkozik.

Most a Jupiter körül bolyong, talán
onnan is begyűjt egy kis mágneses energiát,
s ha valami konklúzióra jut,
tán visszaint: agyó, szépséges világ!

A kék bolygó ugyan lakható,
elférnek rajta kétannyian,
ha addig egymást is ki nem irtják,
s a kevesek bunkerbe bújva várják nagy boldogan,
hogyan odakint minden magától rendbe jön.

A világ kincsét rég begyűjtötték,
csak az ára: bűnök, galádságok halmaza, özön

s rajtuk a földiek átka, követi őket bárhová.
Az égi bárka fel nem veszi őket,
ha magának jót akar. Ezek csak bújjanak a föld alá,
üzenik vissza, mielőtt elmennének messzire.
Ha mentenének valakit, csupa jótét lélek
lehetne az. De vajon mennének velük a világ másik végére?
A különös látogató csak döbbenet figyel.
Lehet, hogy csupán egy eltévedt égi szikla.
Lentről követi őket ezernyi távcső,
hátha megtudnák, mi a titka,
s hogy mikor a Nap mögé búvik, tán a tizedik bolygó
felé üzen és az meg hol van?
Valami rejtett, jó helyen,
vagy csak az álmainkban?
Különös égi vándor, ne higgy a földieknek!
Csak gyűjtsd a mágneses energiát
s ha tudsz, segíts a rendesebb földieknek!
A titkaid őrizd, nehogy a verekedők mind kitudják,
kezük nyomán csak nyomor terem,
és ahol virágzott valamelyik ország,
azt mind lerabolják,
mert beléjük csakis ezt kódolták
valamikor.

FRIDEL 2020

Kagylókürt

Formája csigásan körkörös.

A titka ősi és ha hinnéd,

magad is féltett gonddal kezédbe vennéd.

s tán meg is fújnád. Hadd hallja ifjú és az ősi.

Nincs rajta semmi különleges,

csak az a furat, mely tereli a hangokat.

A világ csak ámul s aztán mégis elfogad,

mert valami ősi érzés emel s karjára vesz.

Jeleket küldtek véle messzire,

ha itthon vész támadt, hadd hallja meg a társ,

ha nem sietsz, otthonod hűlt helyére találsz,

hát ne csámborogj a világnak másik végire!

Tengerből fogták ki. Ősi csigavonal

kunkorog rajta, ahogy benne is a hang.

A hangját hallani egy ősi kaland,

paleo-ézés, mely ősök után inal.

Füledhez téve tenger hangja kél.

Örül rajta a gyermek. Kutatja, hívja még

és meg nem unja, nem hagyja ott: elég!

Micsoda varázs, mikor a füledbe titkokat zenél!

Kürtként harsog, ha vészt jelez

ám finoman szól, ha gyermeknek zenél.

A csöppség mindent gondosan megél,

s ha megy tovább, már csak a halk lépés neszez.

Egy ősi kürt szólal s te felkapod fejed

Most csak neked szólal gyengéden, neked.

Örömnünp

Most sípok, dobok, csimpolyák
hangja kellene szóljon, mind ide ügyeljenek:
hány éve meg se mondom s a világ
se emlékszik, megszületett egy gyerek.
Másoknak nem oly fontos, mint nekem.
Ki bánja, fontos, hogy köztünk a kapocs
különleges. Átala lett teljes életem.
A gond és ártalom meg az, mit félremos
bármelyik kis patak vagy annak öccse, elhiszed?
Hogy is lehetne rá figyelni? Fő, hogy ma itt az ünnep.
Vele az egész életet a hátadon viszed.
Csak az árnyékosa az, ami mára egy csapásra szűnt meg.
Fanfárok, töröksípok, pikulák most szépen szóljatok!
Emlékek jönnek vendégségbe, bár otthonom szerény.
Akinek szóltok, jóságáért a Jóisten áldja meg!
Csak érte szól e félvidám, félig meghatott költemény.
Nagy hó esett akkor, ám ragyogó napsütés
köszöntött ránk azon a reggelen,
amikor indultál földi útra, hol szépség várt, de sok az „és”,
jó szavaim rájuk, lásd, most alig lelem.
Legyen az életed eztán simább! Tisztelet
jár azért, amit értem teszel, hát vivát!
Mindenki ülje meg ezt a mai ünnepet,
rokon, ismerős, minden jóbarát!

Ecsetek

Apró kezek tanulják a módját,
hogyan irányítsanak egy ilyen valamit,
amelyhez most még csak konyítanak kicsit,
de azért már törögetik a kódját.
Festék nélkül is lehet festeni,
a gyermekfantázia mindent pótol.
Előttük rejtve semmi sincs. Aki jósol
erről, annak szabad mindent előlről kezdeni.
Finom kis kezek zöld füvet álmodnak s vizet,
ahol egy sima karton hever, de ők
betöltik mindennel, a most még csak ébredők.
Hogy mennyi mindennel, el sem hiszed.
Tájkép sikerül, bár még csak egymásra írják
a láthatatlan betűt és néha megvívna is
valami elsőbbségért, életharcként csakis.
Aztán új játék jön, hogy azzal gyakorolják.
Mese is kell. Az ifjú képzeletnek
a legjobb építőerő, ha még nem tudnád.
Ha fölösleges köreidet másfele futnád,
majd rájössz, a kunsztok miben rejlenek.
Ecsettel írva vagy ceruzával festve,
mindegy nekik most még s hidd el, ez jól van.
Hiszen úgylis dúskálhatnak minden földi jóban,
szeretetben, játékban, gyermekörömben lebegve.

Egy vizit olyan rövid, de érte minden megérte.
Fő, hogy méltó lehetsz még ennyire: az égiek kegyére.

Az élet álom

Mint egy álom... eltelik az élet...

ma már mindegy: verselek vagy zenélek.

Minden egyfelé visz, az élet titka

bele van kódolva lelkedbe s mindennapjaidba.

Míg lépni kell, pereg gyorsan a homokóra.

Emlékeztet időre, térre és a Mindenhatóra,

aki ide küldött egykor, hogy mind sebesebben

ródd a sorokat, s az élet annyi csupán, mint a szemed rebben.

Élet-komolyan vagy életvidáman éled,

majdhogy mindegy, csak egy számít: a lélek.

A léleknek minden rezdülése, mely elmenti

mindazt, ami történik veled. Egy mozdulat felbillenti

az egyensúlyt, hogy hirtelen más dimenzióba

juss s feledd az elszálltakat, érkezz egy új valóba.

Rezgések, kedves villanások, utánad integető kezek

jelzik, hogy immár felkerült az a bizonyos ékezet

történetedre, s ha jönnek utánad későn és egykoron,

mind együvé érkezik a lélek, a veled rokon.

FRIDEL 2020

Szembenézés

Nincs földi megoldás. Botorkál a láb.
Jó volna kedves ihlet. Vagy egy sóhaj legalább.
Mindenki kergül, köröket fut, egye gyorsít.
Mindez fölösleges. Csak ront és elbolondít.
Szépek és rútak egybe lesznek gyúrva,
ha eljön az idő. Hiába is várnál meglapulva.
Akár a vízözön, életed minden perce zúdul utánad.
Bár megfutnál, ennyi erővel nem bírsz. Gyenge a lábad.
Nincs rá jó megoldás. Bár óhajtod, jönne égi áldás,
most csend van. Már semmire nem jó a gyáva kivárás.
Minden hiába. Egy út van: a bátor szembenézés.
Ha most még nincs is meg, eljön egy békés egyetértés.
Torpanhatsz, úgyse hagynak. Elvár a végzet.
Mindent látni kell. Majd rávesznek: íme nézzed!
Ha mégse volna elég, tovább dacolnál,
meglátod: földi utad mégis jobb volt a pokolnál.
Vagy mégse? Ezt is vitatod? Utad a khárma.
Valami végzet, melyben valaki ismét visszavárna.
Hogy újra tedd? Hogy ne javulj? Ne mondd, hogy így van!
Egy egész életút ennyi volt? Akár megbújni kiszáradt kútban.
Ez nem különleges, de ezt is megkaphatod,
ha jobbat nem tudsz, hát ismételj, régi utad futod

valahová

egykor

megint valahová

a végtelenségig ugyanazt az utat róva

Kleopátra búcsúja

A kígyó megmart. Többé nem üldöz Octavianus.

Már nyugszom odalent.

Hű szolgálaim bebalzsamoznak.

Távozom, folyosókon, vizeken átkelek

s csak nézem, hogy árad az isteni fény odafent.

Majd minden egybenyílik. Napvilág, holdvilág.

Hangyányi futkosóival a porszemnyi világ.

Uralkodik Aton.

Büszkén tekint le rám bölcs Echnaton.

A seb beforr. A lélek távozóban.

Nem látom, hová lett Antonius.

Fekszik-e még kardjába dőlten?

vagy úszik észak felé s lelke emelkedőben?

A kígyó gyors volt. Nem kellett volna tán?

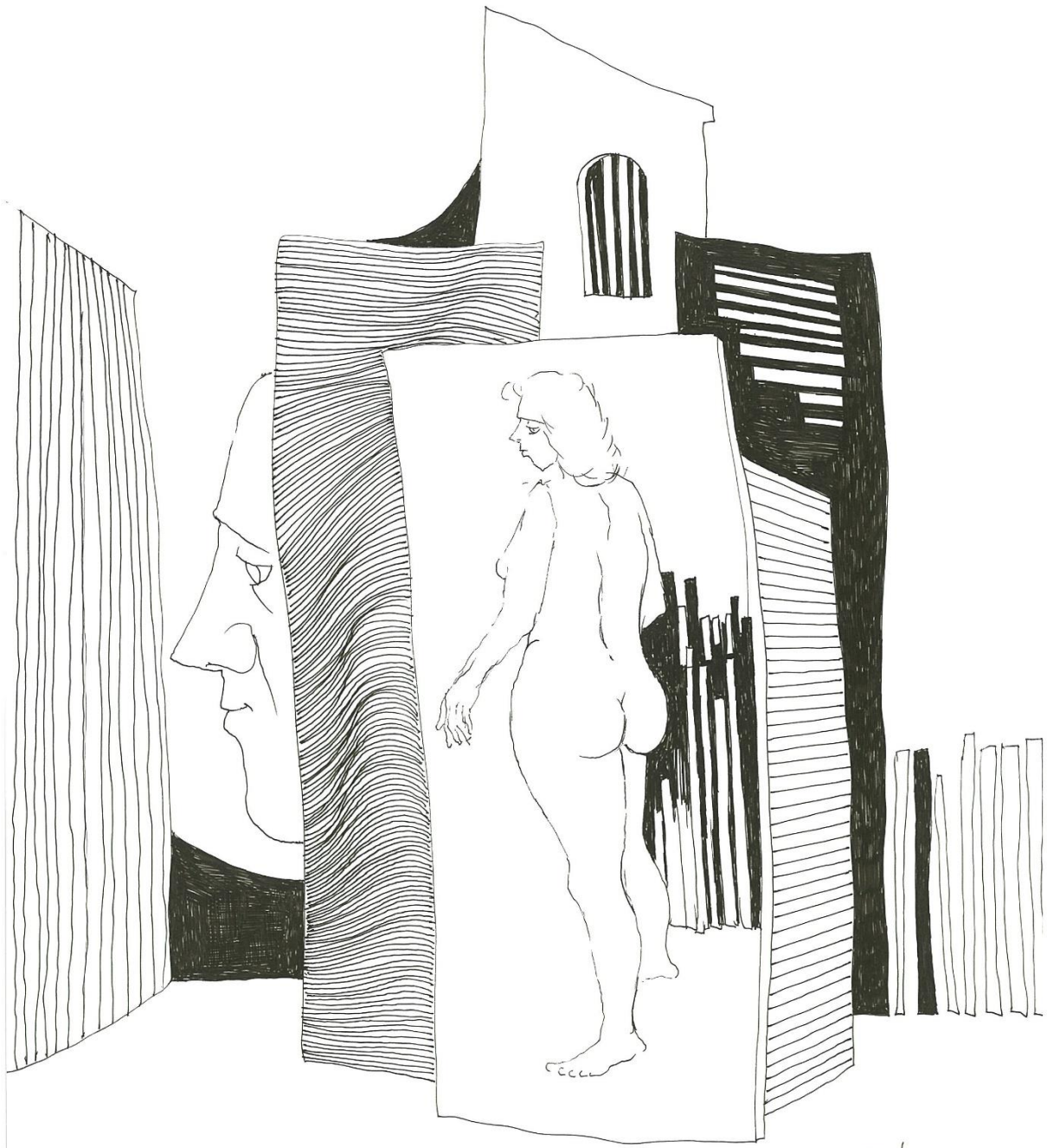
Most megpihenhetek. A sírom rejtve lesz.

A hírem megmarad. Üldöztem álmokat.

Most állok Istenem tekintetében.

Ő megáld és pihenni bocsát.

Pihenni kell hű fáim csöndes ligetében.

FRIDEL 2020

Négysoros

Nincsen nékem csodatollam, ne keresd!

Firkantok egy hertelendi szekerezt.

Mire megfordulnátok csak egyet utána,
elvágtatott a nagy kerek kikericses világba.

Különbségek

A hitvány és a hitves egyazon tőből ered, de mégsem azonosak. Hitvány, aki becstelen, és hitvessé nemesül az, aki feleségként csodásan áll helyt párja mellett. Akár árnyékában, akár azonos értékűként, mindig mellette állva. Sok múlik a férfin, aki ezt a pozíciót kijelöli társának, vagy csak ráhagyja, hogy az imádott nő miként akar érvényesülni. Mellette, mögötte, általa vagy kettejük áldásos kapcsolatából élve, szerepét méltón betöltve. A hitves mindig hű társ, elemi jósággal vesz részt társa életében. Tudjuk persze, hogy jön a mai ünneprontó korszak és még ezt is be akarja piszkítani, ahogyan annyi más szép, jó és nemes fogalmat és státuszt az életben. A költő nem róluk beszél, mert nincsenek azon a fokon, hogy ezt megérdemelnék.

A hitvány ember is hites volt egykoron, de a jó út helyett a görbét választotta. Hitehagyottként vált aljassá és becstelenné, csupán neve őrzi azt az elvesztett kvalitást, amely egykor neki is kijárt. S valóban kijárt neki? Aki méltatlanná válik nem jól gyakorolt feladatában, önmagát határozta meg ilyené. Választott, és a választása nem volt méltó eredeti életútjához. Meglehet, otthon tanulta, ezt mégse fogja beismerni soha. Mindig más a felelős tetteiért, ő nem az. Szavak mögé és hatalmas protektorok mögé rejtezik, akik megvédik ideig-óráig, amíg szükségük van rá, majd ugyanúgy ejtik, ahogyan ő is ejtette szeretteit, társait, barátait, bárkit.

Hitványnak lenni vagy hitesnek maradni nemcsak nagy választás, hanem egy élet derékba roppantása is egyben. A méltatlan ember csücsül odafent a képzelt fellegekben és lenéz a világra. Mindenre és mindenkire, akit maga alatt vél lenni. S vajon a lenézettek felnéznek-e őrá? Ha csak egy pillanatra is, hogy érzékeljék, mit művelnek velük és hitükkel... S kell-e nekik nézetet cserélni hitükön, nézeteiken? Mindazon, ami a világban békét, az ember környezetében rendet terem. Sokan vágják rá a választ, csak azok vannak kevesen, akik megfontolják és hagyják, hogy a hitvány is dönthessen, igaz, ez még nem ad senkinek támaszt.

Hites, hívő, hitves, hitéhez hű és hitedben megtartó hit-virág, te melyik mellé állsz?

Netán maradsz a könnyebbik útnál, és úgy iszod hitványságait, mint szomjas állat a vizet a kútnál: megállva és már csak egy pillanatra várva?

S vajon az a pillanat majd felemel? Megtisztít, megnemesít vagy leránt és pokolra cipel?

Igen, tudom, hogy tudod te is a különbségeket, mint ahogy azt is, hogy utad melyik irányba vezet. Azt én nem firtatom. Fő, hogy te tudd helyedet az utadon, és ítélkezz önmagad fölött: büntetés vagy jutalom? Hites vagy hitetlen? Magad tudod az utadat múltban és jelenben, a kárhózatban vagy örök jóban a Teljes Végtelenben?

FRIDEL 2020

Üvegfal

Üvegfal van köztünk.

Mi látjuk őket

és ők keresztülnéznek rajtunk.

Két világ csodája

mely egymást fogyatékosan látja.

Ők futnak elvadult vágyaik után:

PÉNZ! PÉNZ! PÉNZ!

Mi gyűjtjük a bölcsességeket.

Egymást érteni hogyan nem lehet?

Párhuzamos világokban

egyre vastagabbak a falak.

A túloldalról dühösen döngetik

csak még nem tudják miért.

A megvastagodott üvegen

egyre torzabban törik a fény.

Nincsen sok remény

hogyan ezen valaki valaha is átlát.

Legfeljebb úgy használja mint prizmat.

De mi akkor miért láthatjuk őket

a bénán szerencsétlenkedőket?

Mitől a torz élmény

ha az áldott fény akkor is mindenén áthatol?

Lelakott csodákból áll az életünk.

Utánuk nyúlni nem merészkedünk.

Csak hagyjuk hogy záporozzon ránk a fény

és miközben egyre távolodunk

egymáshoz kötve szabadok vagyunk

valahogyan...

FRIOEL 2020

Felülnézet

Jött egy ifjú, aki felülről látta az egészet
a Teremtés csodáját és meghökkent:
hogyan áll egybe mégis mindaz
ami sérülékenyen is erős és bátor?
és ő újra látta és látta a dolgokat és lényeket
Odafentről nem látszott az a káosz
amely mégis földi renddé áll össze
a napnak minden órájában
és semmi nem volt reménytelen
odafentről
az égi felülnézetből
amelyben minden úgy él kereken
ahogyan lennie kell
hogy a káosz megteremhesse a rendet
a duhajság a fegyelmet
s hogy végül az egész egybecsengjen
csengve-bongva úgy zenéljen
hogy végül csak az a felülnézet éljen
a tökéletesség felé még egy szögnyit elhajolva
mintha mindez előre meg lenne írva

Minduntalan

Annyi a visszatérő érzés

hogy egy néma hang dobol füledben:

minduntalan! Valami valahol csak írva van

csak meghallani sikerül egyre nehezebben

Tán jobb is így mert ettől kevesebb a sértés

s hogy ne piszkáljanak minduntalan...

Minduntalan rád talál az a dezsavú hangulat

pedig te másra vágysz nem erre életedben

hogy szebb legyen a rend és több a napsütés

a szerencsés napok érjenek már népebben

a fényt lásd ne a sűrűsödő árnyakat

Az ismétlődő pillanatban ott a változat

egyedi akár a hópihék szállongva és keringve

és egymás mellé szállva is eltérni vágy

minden kis kristály a földön és a fellegekbe

fújtán ellejtve kecsesen és hófehéren táncukat

hogy rácsaikon átsejlik mindez mennyire lágy

És lejtik aprócska hóviharrá nőve minduntalan

a sok csodát: íme a rögtönzött hóbalett

mely úgy száguld akár a szárnyas gondolat

hogy pillanatra született majd odalett

eloszlott mégis így lett semmivé nagy boldogan

elhagyva tágas tért és kósza vágyakat

A sorsa ennyi: lenni és nem lenni minduntalan

FRIDÉL 2020

Annyian

Annyian várják a végét

a század mégis ólomlábakon hurcolja tovább
mindazt amitől az orránál se lát előbbre tehát
csak megy sunnyog hogy megkapja a részét
valamiből. S hogy miből azt ne tőlem kérjed
mert sorsotok nem az én noteszembe írva lelhető
még a sorok közti sem egészen érthető
és őt tehetetlenül viszi magával a végzet.

Annyian figyelnek feszülten rám vagy rátok
s hogy meddig egyelőre az sem tudható
a sors robog tovább mint bősziált szellemhajó
melyen rajta ül egy kimondhatatlan ősi átok
szabadulnia pedig nem lehet. Kérték ezt is annyian?
Ez volt a valódi szándék vagy valami rejtett ó-dolog?
Mondom, a sorsotok nyomotokban kódorog
és még mindig nem tudjátok mindez mire van?
Lehull a titkos-tiltott szégyen-lepel
és akik már mióta is várnak s álldogálnak
talán másfelé térnek nem a kietlen mának
s várhatták annyian a végén aztán senkit nem érdekel

Annyian figyelik de végül céljukat mégsem érik el
A sors fintora ez: ágyúgolyó-vetésből cifra halál kikel
Kérték? Nem kérték? Magukat intézik el

Bölcsen vagy balgán

Forog a lemez és akik meredten figyelik,
meg nem látják a távolba nézve,
melyik oldalra hajoljanak s hogy az egészre
fütyüljenek-e vagy sem. Tőlük minden kitelik,
csak a jósors szerinti nem. Vacog a banda.
Fals nótát húznak. El nem találják
a jó húrokat. Gyantázzák, kotorásszák,
mit is tegyenek, aztán a vége igen randa.
Bölcsen vagy balgán kéne élnie, sejtelve sincsen.
Táskában kotoz, fiókban vagy üres kamarában,
sehogy se jó. Az idő mégis elszáll általában,
hogy aztán matassanak tovább falon, kilincsen.
Bölcsen vagy balgán él, aki él, ki tudná definiálni?
Érték az élete vagy lom, kacat, nocsak, mondssza!
Ha nem akarsz lenni bárdolatlan, goromba,
akkor dönts el, hogyan kellene tovább csinálni!
Ma hallgatnak a bölcsek és ordítognak a balgák.
Igaza kinek van? Rávisz a lélek,
hogy kimondjam vagy hallgassak, pedig nem is félek.
A szomszédban dörömböznek kalapácsok, szögek és balták.
Mondd, ki a jó, ki a szép, ki a locska!
Aki ordít, annak igaza soha nem lesz.
A nép elfordul tőle. Azért is mást tesz,
néki nem kell a kocsmák és bordélyok mocska.

Valami szédület fog el, ha belenézek e gömbbe.
Bár nem haragszom, a balga had mintha velem dühöngne.

Jó szél

Olyan jó volna, ha elfújná
egy jó szél
mindazt, ami ránk rakódva kínoz
és sugdos dőreségeket mert jobbat nem tehet
mégse visz el soha a célhoz
csak sodor és jó messzire visz
amikor már nincsen visszaút
csak a reménytelen evickélés evezés
és még jó ha megvált majd a feledés
a léleknek gyógyírja mely elsodor s vár egy alagút
végén valami pislá fény
Azért rá ne igen hagyatkozz!
Inkább csak légy hű mindig önmagadhoz
bízz benne hogy végül bizton elvezetnek
hogymég végül meg ne csalatkozz
és szárnyas lényként távozhass valahová
a csillagoknak fényes tiszta útján
ahol egykor le is rogyhatsz
hogymég szomjadat oltsd Mária názáreti kútján
Hiszed-e hogy most is arrafelé haladsz
szegények társa elesetteknek barátja
akit mindig másnak értenek
mint ahogy mondja? hát eredj csak egyszemélyes utadon
hol a fény megsimít s méltósággal körbevon
valami széppel hogy végül
mégis elsodor az a szél
anélkül hogy az egészet értenéd...

FRIDEL 2020

Hiábavaló kérdések

Mit irigyeljek rajtatok

akiknek háta poroló

és tán a századik pofonra mondja: sok?!

Miért is járnám utatok

mikor az enyém fényes, szép?

napfény mosdatja s szabadon járhatok

Minek is magyarázzam mire jó

ez az ősi emberi tartás

melyért nem tagadható a megszokott való?

Mikor látjátok egykor végre be

hogyan az önként igába hajtott fejetek

nem más mint gyalázat és meghunyászkodás elegye?

Merre tart veletek az a böhöm nagy hajó

melyről úgy vélitek maga a kéjutazás

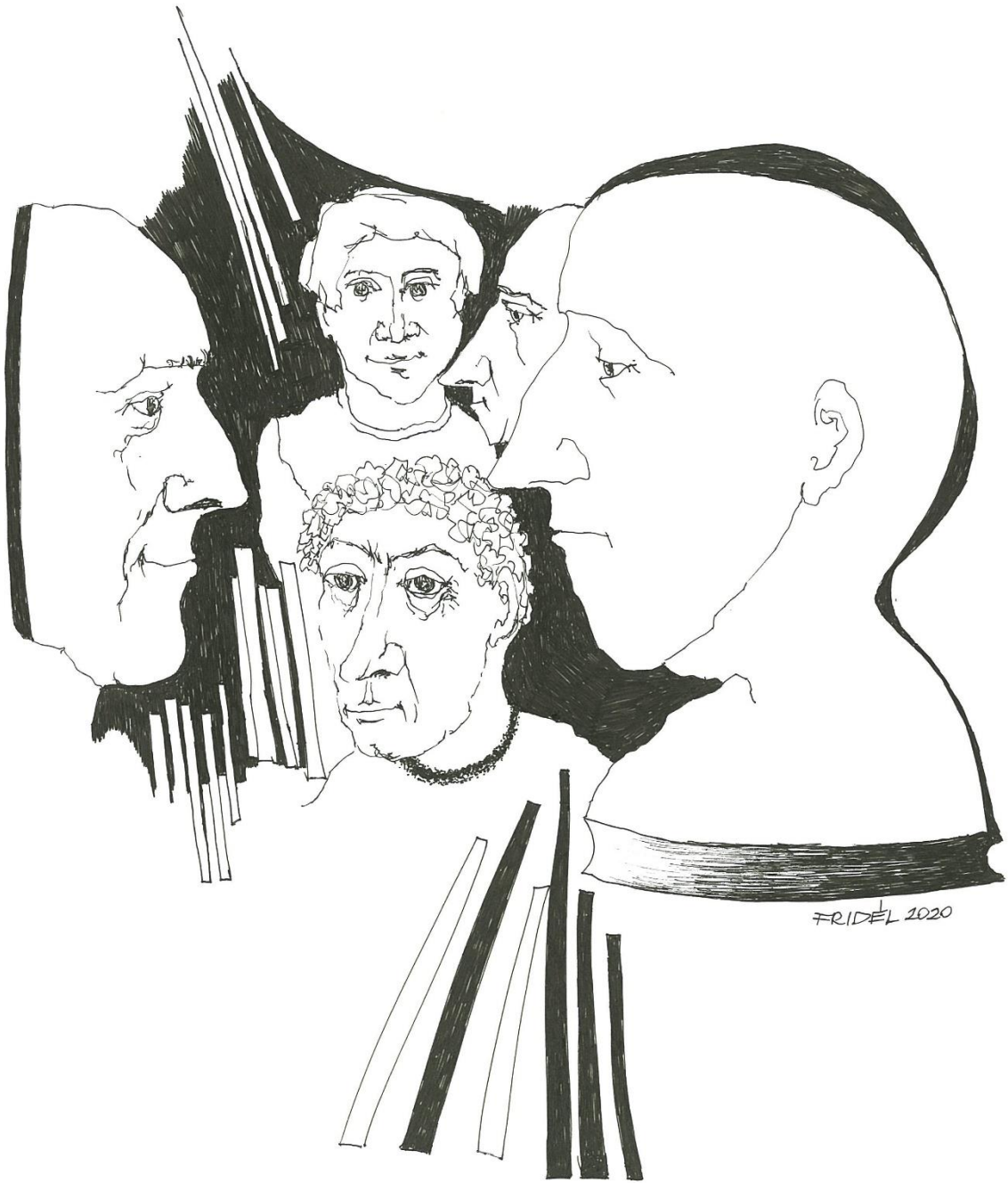
pedig a mély felé vette az irányt, hogy az irtóztató?!

Lelio hazugságai és Démoszthenész dörgedelmei

sem tehetik semmivé azt az elánt

amellyel rohantok mégis a végzet felé ti, e kornak gyermekei

Hát mit is kellene követnem, kedves jó süllyedő kortársaim?

Között

Között... kívül... alatt... megett...

mindig valami kétely dereng mint kósza homály

Felett... után... között... lehet...

valami mégis képként összeáll és beomlik ez a hodály

amit világnak neveztek... magatok között

azért csak szokás még mindig összekacsintani

mintha tudnátok s nemcsak a pancser aki mellé lövöldözött

a célnak... ugye milyen muris ez a balek jani?

Között... kívül... elől... és bármely névutós szerkezetben

megbúvik a színlelt megoldás csak bátran keresd!

akkor is ha fölötte jársz valahol a fellegekben

csak nehogy véletlen majd kinevesd

amikor szavak között... szándékok mögött

feldereng valami hézag és hirtelen érteni kezded

hogyan valami csend az emberek közé költözött

s te magadra veszed mint nagy keresztet

Aztán csak lépsz tovább... között... vagy alatt...

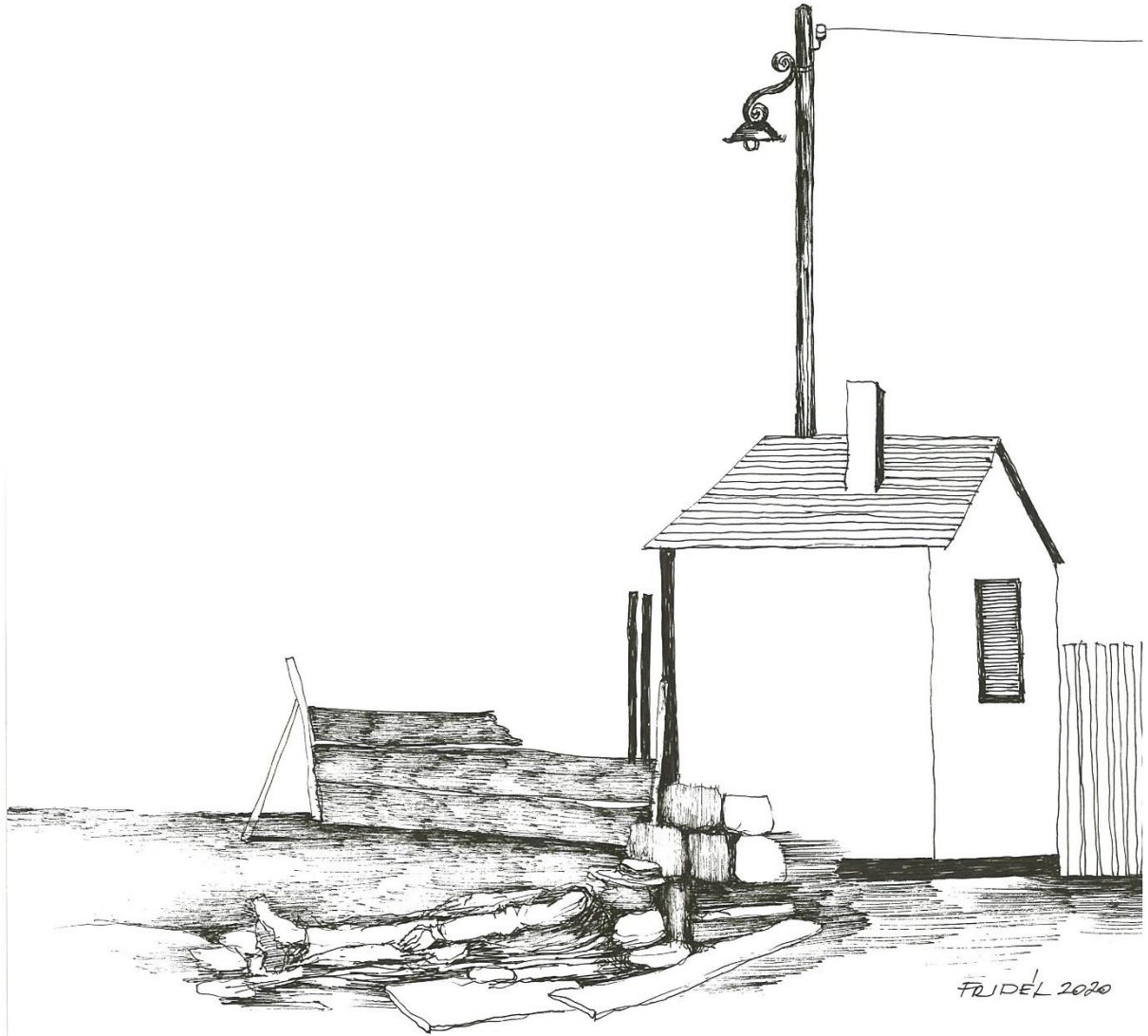
mögötted lombok halkán s kedvesen hajlanak

fejed fölött... talpad alatt... s között... még valami megmaradt

míg a porló másodpercek magad fölött megtartanak

Mert mindig győz a sok 'között' akik nélkül semmi vagy

miattuk vagy közöttük csak egy győzhet: a köztes szó a csapat

Merre?

Merre lehet a végső ismeret,
melyről mindenki tudja, örök homály fedi?
Van, aki mégis élte végéig szívósan kergeti,
nem tartja vissza tiltás, kérés vagy lelkiismeret,
amint gázol és csörtet mindenén át,
élete programja sem szab neki gátat, amint püföl
valakit, aki benne él, de ő nem bánja, csak folyton csühöl,
szétverve végül másokat és ripitya-önmagát.

Merre lehet tényleg az a titkos hely, ahol
már minden vadság csitul és béke száll fölé
a tájnak és az embernek, játszó gyermekeként áll köré
s csak táncol, táncol, vígan ünnepel, nótáz, dalol?

Merre is lehet az a végső menedék,
mely nemcsak nyugtat, hanem oltalmazva rejt,
mélyében a vadember is elhallgat s minden rosszat felejt,
fölébe borul egy áldás és ahonnan jön, a tiszta égi kék?

Talán a lezáratlanság érzete szól és hivalkodik,
amikor rejtve marad az út és a vándor, kinek túlélője egy titok,
lába alatt rögök, éles kövek, virágok és zöldellő pázsitok,
ő mégis más megoldásért könyörög és sivalkodik.

Merre tovább? A kérdés, mint nesz vagy bolond zöreje
dörömböz, nyugton nem hagy, bárhog szeretnéd, hogy így legyen.

Ha elfutsz is, lakásod nem lesz barlangban, kopár hegyen,
míg be nem látod, mit magad mögött hagysz, csupán egy köZRöhej.

Nincs merre. Űz, hajt a semerre érzése. Szinte rabul ejt
a társtalanság érzete s kezedben a megmarkolt levegő.

Életed is csak múló szenvedély, talán még beteljesíthető.

A vonzása visz, míg a lelked mindent rendre el nem felejt.

És szól a végszó: merre is futnál? Amit kerestél, itt leled
Megnyugvást itt talál a lélek, itt lesz teljes életed.

Kellem

Minden, mi a külsőre ráaggatható,

most ott virít harsogva színeit.

Elhazudva minden álmát s vágyait

már iszkol. Ez a jelen tovább már nem hazudható.

A neve kellem, de van, kit borzaszt, elhiszed?

Sétájuk rövid, mert fő a praktikum.

Hajóra száll vagy szép autón robog,

már meg se látod. Szíved hangosan dobog.

A közönség élteti. Tombol a publikum.

Hogy mégis miért borzaszt, nem mesélem el.

Ha nekik ez kell, hadd vigyék. Most fő a béke.

A türelem a népnek legfőbb erénye.

Aki a hátára ül, annak beszélhetsz, közönye így nyel el.

Kellem kellemkedik. Fő a jómodor.

Közéjük állhatsz köznap vagy ünnepen.

A valóság, kéri, velük ott ne legyen,

ám lehull minden lepel. Az ár mindenkit elsodor.

FRIDEL 2020

Haza

Isten ahhoz a tájhoz ragasztja híveit,
ahol éltüket leélni kell.

Az ember csak megy és gyűjti az éveit,
és sok kérdésére senki, még ő maga sem felel.

Úgy vonz a táj, a sokféle emlék,
hogy szabadulni tőlük nem lehet.

Hiába mondd: most váltani szeretnék
és feledném az itt töltött éveket.

Hazának hívják, mert itt vagy itthon
és amikor megtérsz, ide jössz haza.

s hogy nagy haza, óhaza vagy csak egy kis hon,
meg se fogalmazod, csak vonz az emlékek halmaza.

S hogy mitől ennyire fontos, hogy soha nem ereszt,
talán egy nagy tudós megválaszolhatja, ha kérded.

Ha mégis elhagynád, ott lesz válladon, mint nagy kereszt.

Súlyossá teszi a léptedet s végül megtör az élet.

Légy hát hű hozzá! Más úgysem tehetsz.

Tedd szebbé kettőtök sorsát, amíg tudod.

Ha volna valaki, akit nála jobban szeretsz,
minden lépéssel a gyávaság útját futod.

Édes haza! Csak hívd haza minden gyermeked,
akik elcsámborogtak valami tévút felé!

Neveld őket jobbra, szelídebbé, amíg lehet
ez az egyetlen mód, mi erre térítené
a rosszalkodót s ne feledd: mind a te édes gyermeked!

Elküldenéd?

Mondd, te elküldenéd
a hozzád fordulót
kinek
talán ez az egyetlen reménye:
hogy embernek nézed
s nem kérded: minek?
hogy miért épp hozzád?
s hogy egyáltalán
minek is létezik?
engedélyedet miért nem kérte?
mit lődörög ott ahol
neki vagy másnak nem lehet reménye
megváltáshoz vagy máshoz
Mondd, te valóban elküldenéd?
átnéznél rajta?
átlépnéd csak mert
egy más csillagzat alatt született?
benned se hisz de még
tesz egy próbát
hátha...
hátha nálad a megoldás kulcsa
mert annyit még sejt:
neki is lehet valami jussa
abból a hatalmas közösből
ahonnan
mindig csak kiverték szegényt
hát mondd: te mégis elküldenéd?

átlépnél rajta?

nem tűrnéd hogy egyszer ő is

csak úgy ahogy te

majd önmegvalósuljon?

Tükröt tart eléd

hát nézz bele

embertársadnak ennyi maradt

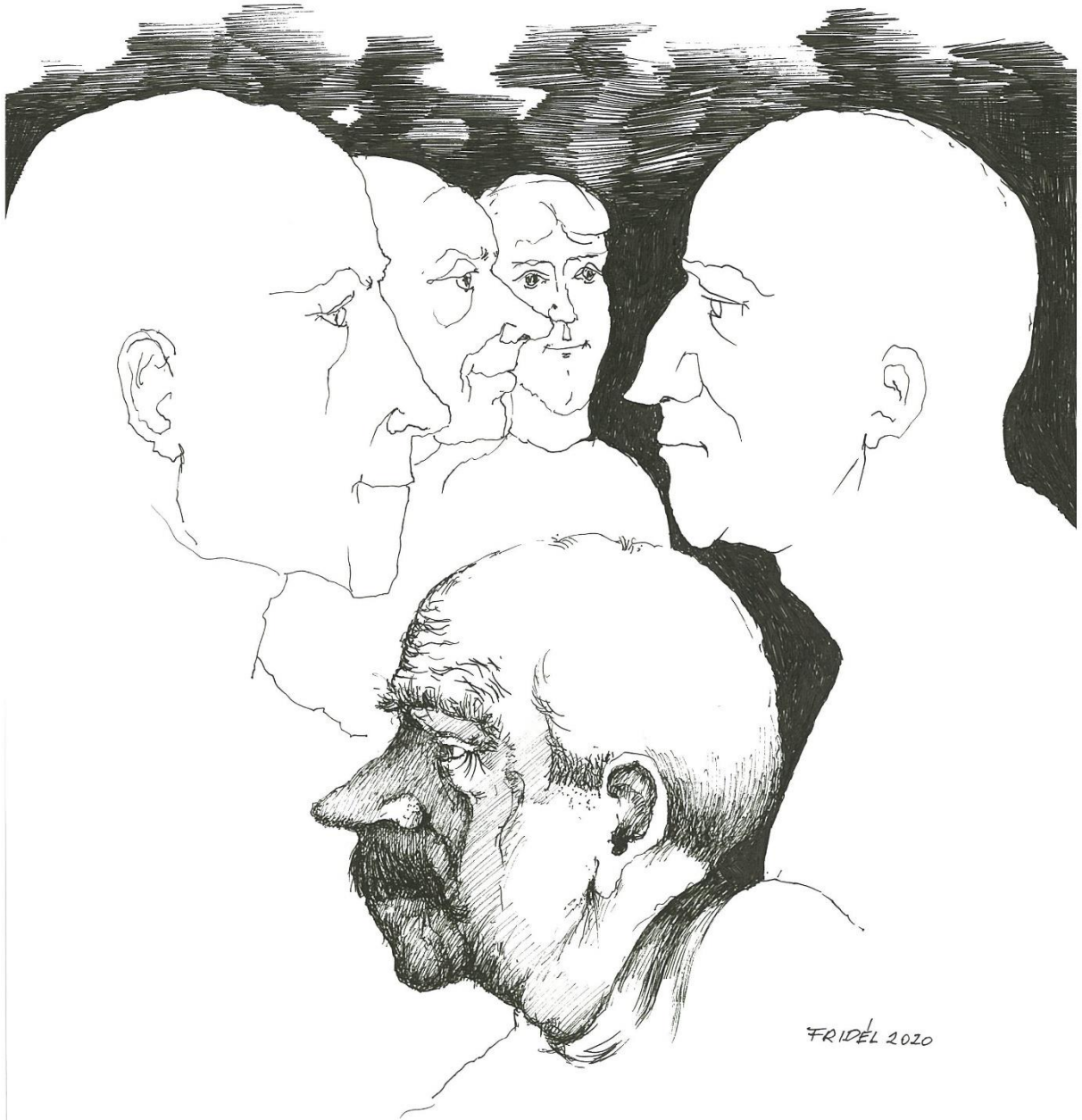
ez az ő élete

Hát mondd: valóban elküldenéd?

Talán II.

Talán megtudhatod
azt a valamit amire
oly régen kíváncsi vagy
napjaid számlálhatod
miközben úgyis peregnek s hitele
úgysincs a szónak hisz láthatod
ennyire futja
a közös jó szándékokból
vagy annak színleléséből
s ha követed leszel a létnek hazugja
hát ne várd a csodát azoktól
akiknek rég elege lett az egészből
Talán még lesz rá pár pillanatod
hogy végigfused a létnek minden árnyát
hiszen annyi minden amíg a szíved megremeg
s aztán a maradékot számlálhatod
a Jelenség pedig csak meglibbenti szárnyát
és már repül tova leszámolt veled
Talán
annyi minden csak talán
az élet éjjelén vagy nappalán

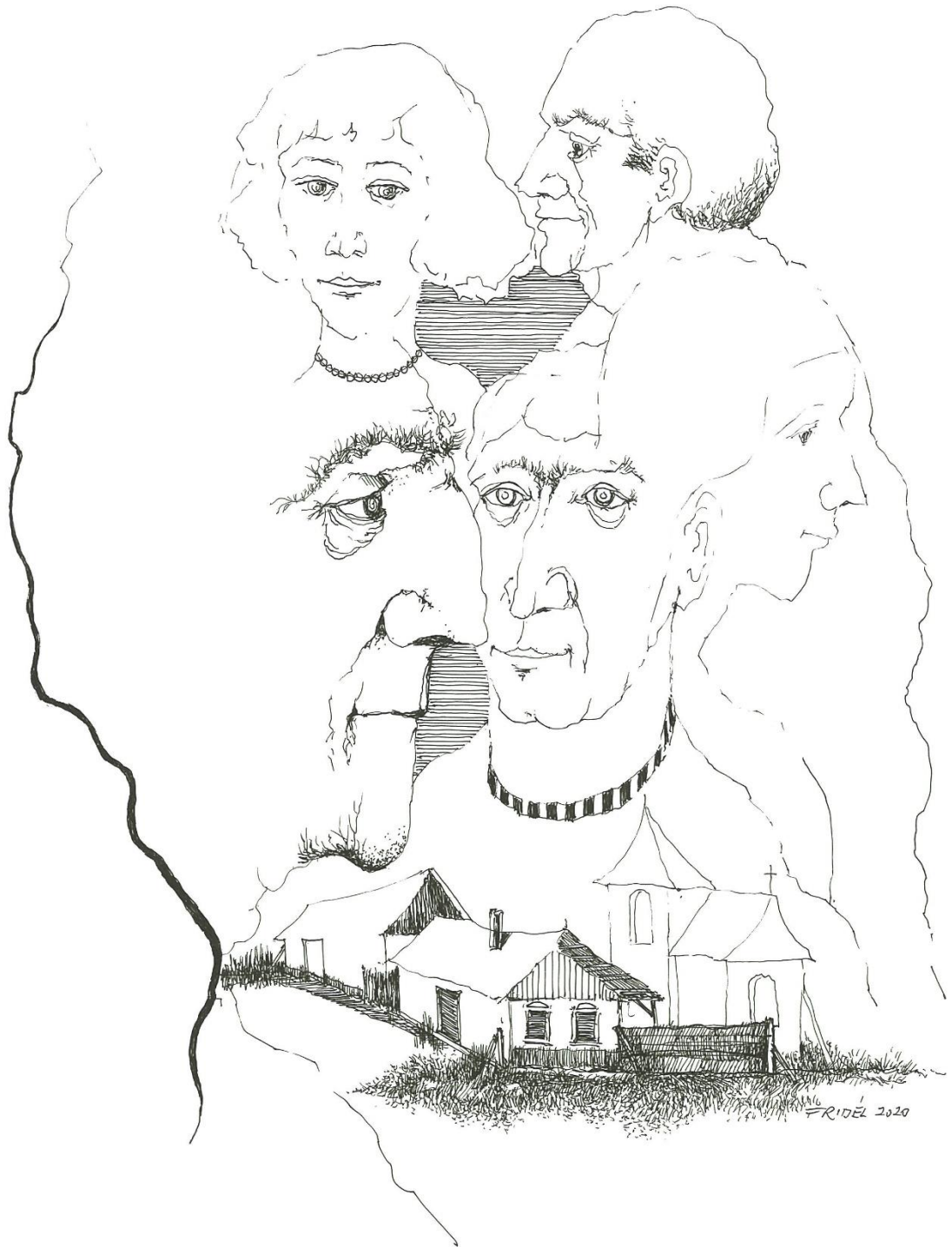

Reggel

Reggel minden tiszta és világos
még ha nem is úgy van
ahogy lefekvéskor elképzelted
de aztán álmodtál szépeket
a kétségek meg elsüllyedtek valahová
az ismeretlenségbe
vagy ki tudja...

Reggel mindenki készülődik
valahová
mindenkinek célja van
és mindez olyan sürgős
hogy semmiképpen nem halasztható
nem fontos hogy egy pillantásra méltasd
azt aki itt van a legközelebb
és várja azt az egyetlen ránézést
amely megmentheti
a kétségbeejtő hétköznapiaknak
minden szürkéségétől
De reggel van mert elérkezett
egy másik akárhányadik
vagy már éppenséggel megszámlálhatatlan
sokadik újabb reggel
az újabb kapkodó készülődések
és még gyorsabb kirohanások
magadra nézve nem Zrínyire gondolsz
csak gázt adsz és már ott se vagy
életed legfontosabb helyszínén

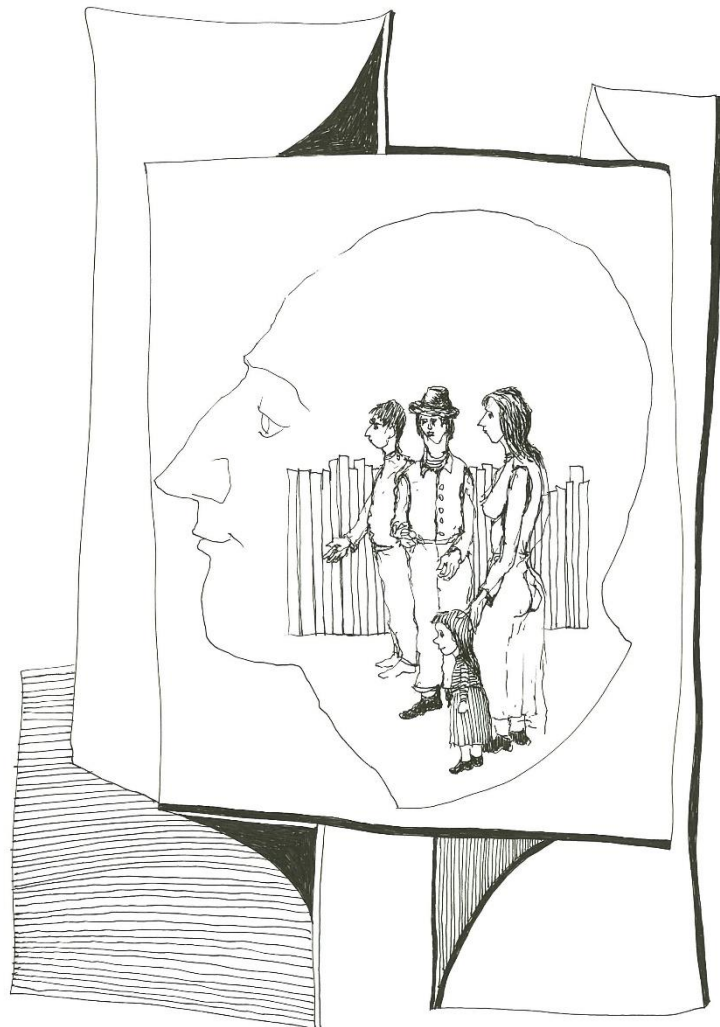
ahová este megint megtérsz
de mi lesz a tévhiteiddel?
azokból mikor térsz meg végre?
mókuska a keréken
légy a falon
hogy várod hogy végül utolérjen az irgalom
és ne a kirohanásaidat nézzék
hanem csak az odabent reszkető
fázó kisgyermeket?

Változás

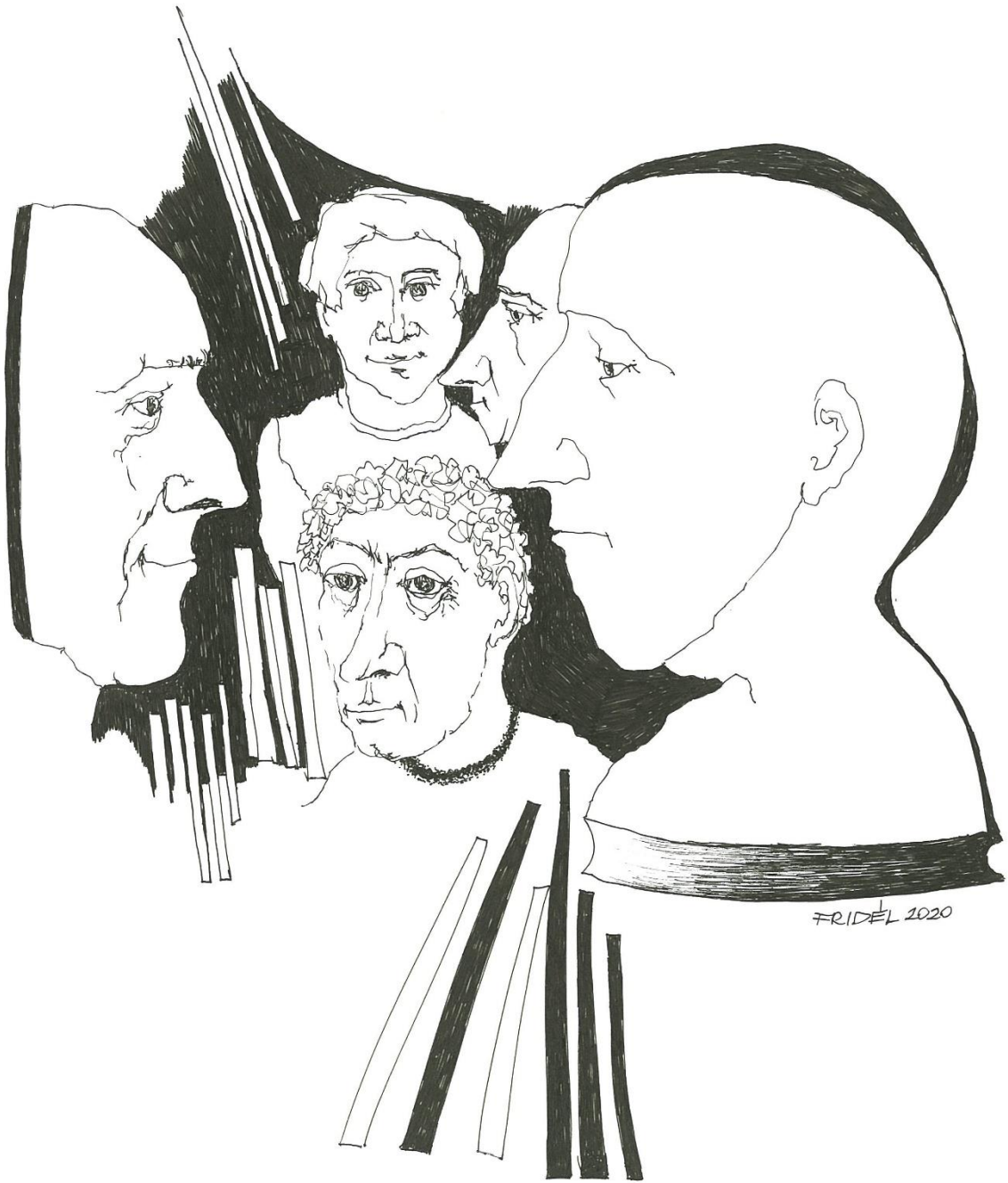
Víz mos vizet
és ahogy elnézed
valósággal beleszédülsz
hogyan rohan
akár a gyermek az anyjához
mikor még minden tiszta és ártatlan
senki nem számítgat
nem tervez helyette szép jövőt
hanem csak segíti
hogyan épp azzá legyen
mint amire ideküldték
földi szolgálatra
de most még víz mos vizet
és az előbb zagyva zavaros ár
úgy kitisztult
hogyan nézni is öröm
pedig olyan mint a visszatérés
az átkelés a Styx vizén
talán mert
az a visszatérés is megtisztulással
és teljes lehiggadással zárul
az előadásra jegyeket
senki nem árul
csak nézzük ahogy
tiszta vízcseppek mossák
egyre tisztábbra egymást
harag nélkül

valami paradicsomi létben
az életnek szürkés-zavaros
mégis tiszta friss vízében
ott ahol
mindenki kész a jóra
mert
víz mos vizet

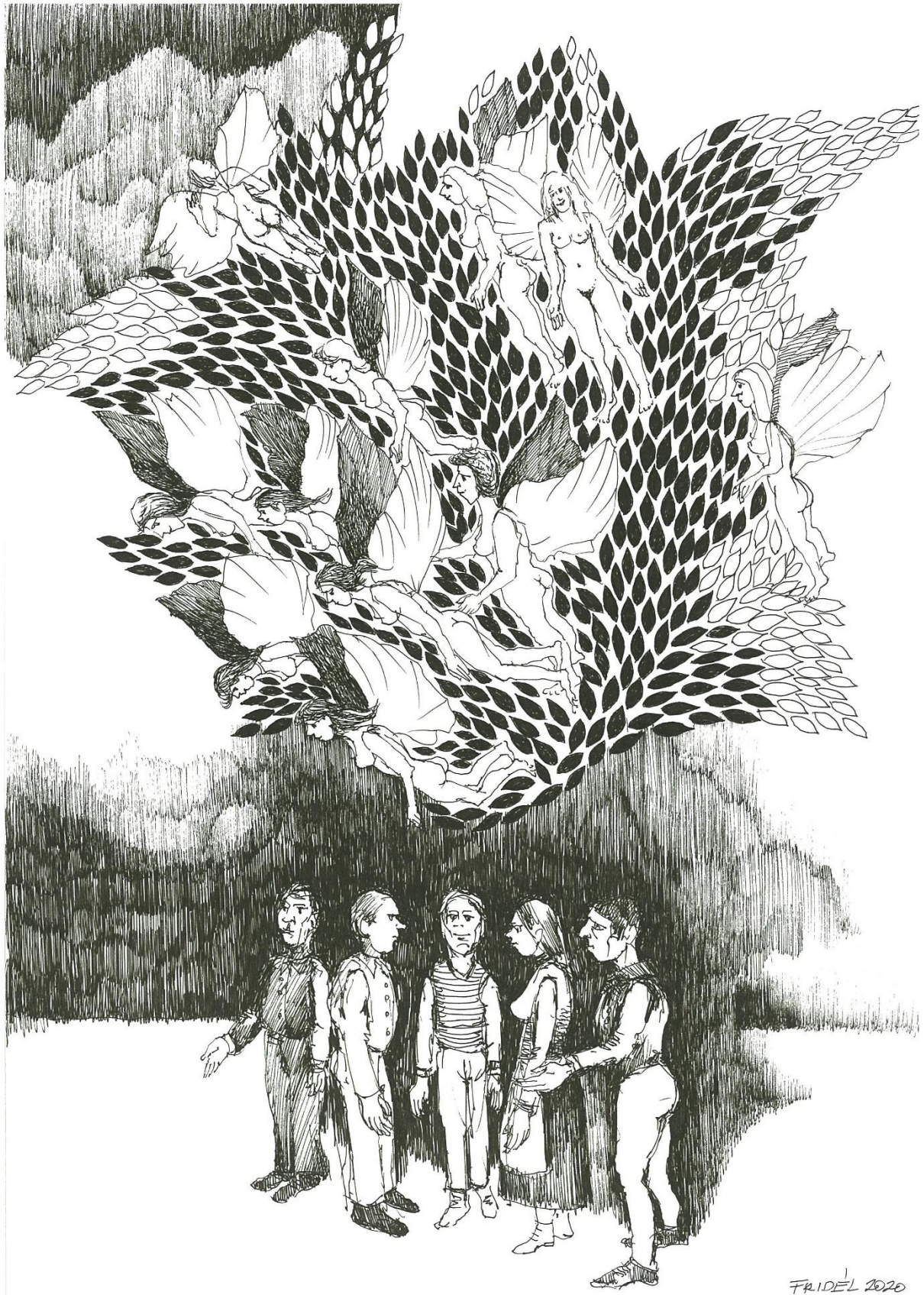
Ikercsillag

Forogni egyre csak
egy kettős csillagtánc
szédületében
mikor mást tenni úgysem lehet
mert köt a lét-
nek minden igaz formasága
és kötve a jámborságnak
elhivatottsága
hogyan szolgálni kell
és a kötött pályán is egyéni módra
haladni kell
Ikercsillagok határozzák meg
sokunknak életét
s hiába dühöng a puszta lét
a küldetésnek akkor is mennie kell
mert fogynak a betűk
megíratlan krónikádból
te kedves ikercsillagos
falatnyi létnek elbűvöltje
szabadon kötött
ikerszárnyalásban
valahol a mában
meg akárhol is

Nosztalgia

Enyém maradt a nosztalgia
mint anyai örökség
amikor kelet felé réved tekintetem
és ahogy Papám a gukkerrel kezében
én is gondolatban arra figyelek
ahol Édesanyám iskolába járt
Szent László városában
mely soha nem engedte el azoknak kezét
akiket egyszer már magához kötött
Nekem aztán maradt a nosztalgia
mintha jártam volna benne
mintha én tanultam volna benne
pedig az én utaim másfelé vittek
kacskaringósabban
idegenben is eleget kóboroltam
magán-népvándorlásaim során
Az a furcsa érzés
mégis csak arrafelé visz
ahol egykor laktak az ősök
akik legfeljebb hétköznapi hősök
lehettek, igaz, abban igazi nagyok
kései maradékként még megvagyok
és eltölt az az édesbús nosztalgia
aminek neve nincsen
csak van
és milyen jó hogy még mindig megvan

FRIDEL 2020

Méltósággal

Az öreg hölgyek a legnagyobb
méltósággal viselik hogy egykori
szépségük romjaiból
már senki nem ismeri fel
egykori lényüket
mások kacagva emlegetik
egykori szerelmeiket
vagy hogy is lehet nevezni azokat
az édesbús történeteket
amelyek még szóltak a méltóságról
vagy annak illúziójáról
Csak nézem ahogy
elvonul előttem a fél történelem
öreg hölgyek csipkés kalapkái alatt
rejtezve
igen ők még tudtak valamit
ami mára végleg elveszett
vagy mégsem?
Nekem nem méltóságos a vénség
és annak tünetei
így hát nem is tudok
úgy vonulni
ahogy azok az egykor szép dámák
akik miatt estek néha drámák
de aztán fátylat borítottak rájuk
hát csak nézem őket
és tanulok

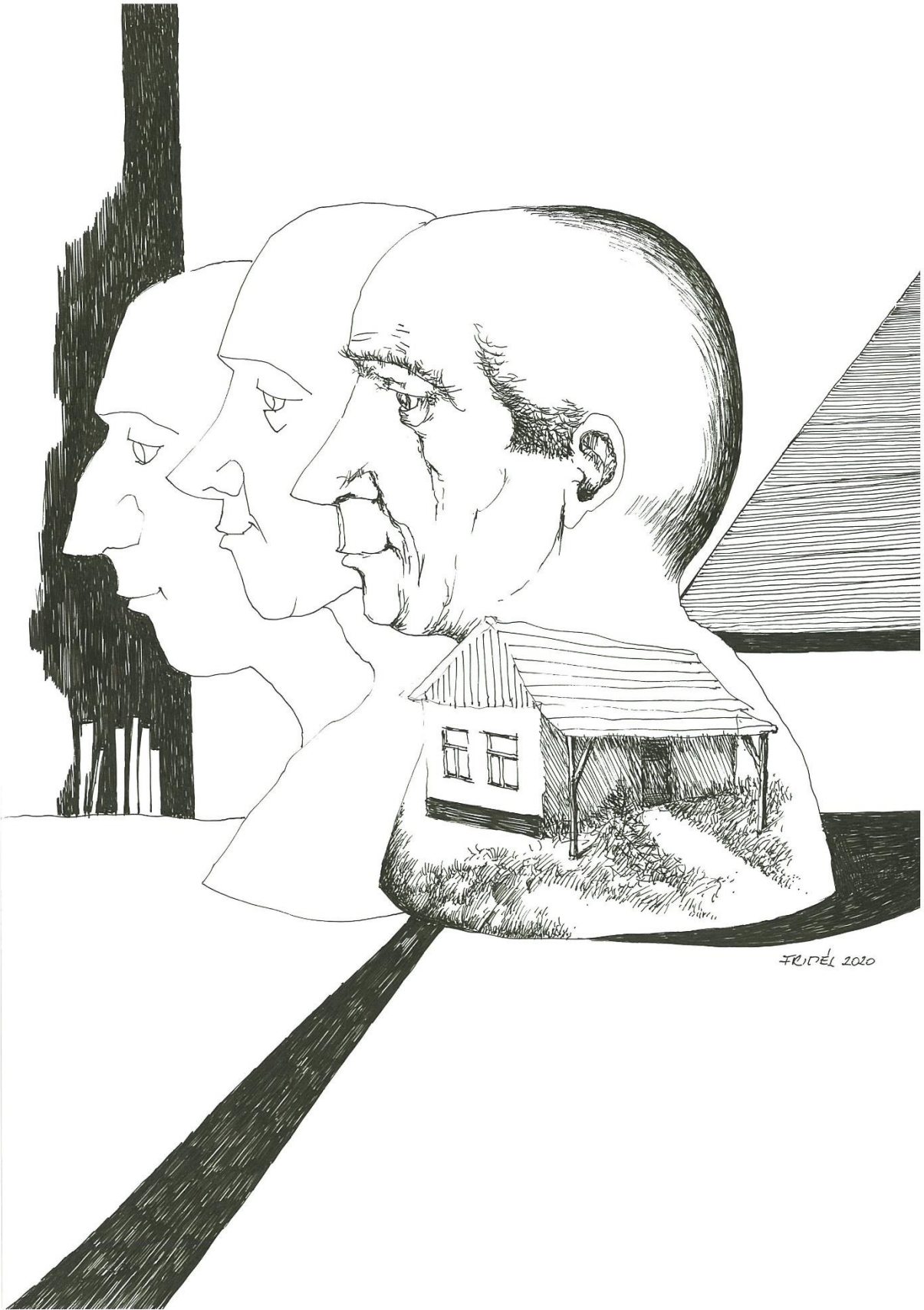
valami ódon méltóságot
hátha egyetértően visszabólint nekem
amikor a tükörbe nézek
és nem csipkés kalapkát látok
hanem nagymamám fáradt tekintetét
de nekem úgy is jól van
ez az én
méltóságos életem
benne a fél történelem
vagy amit annak hisztek

Gravitáció híján

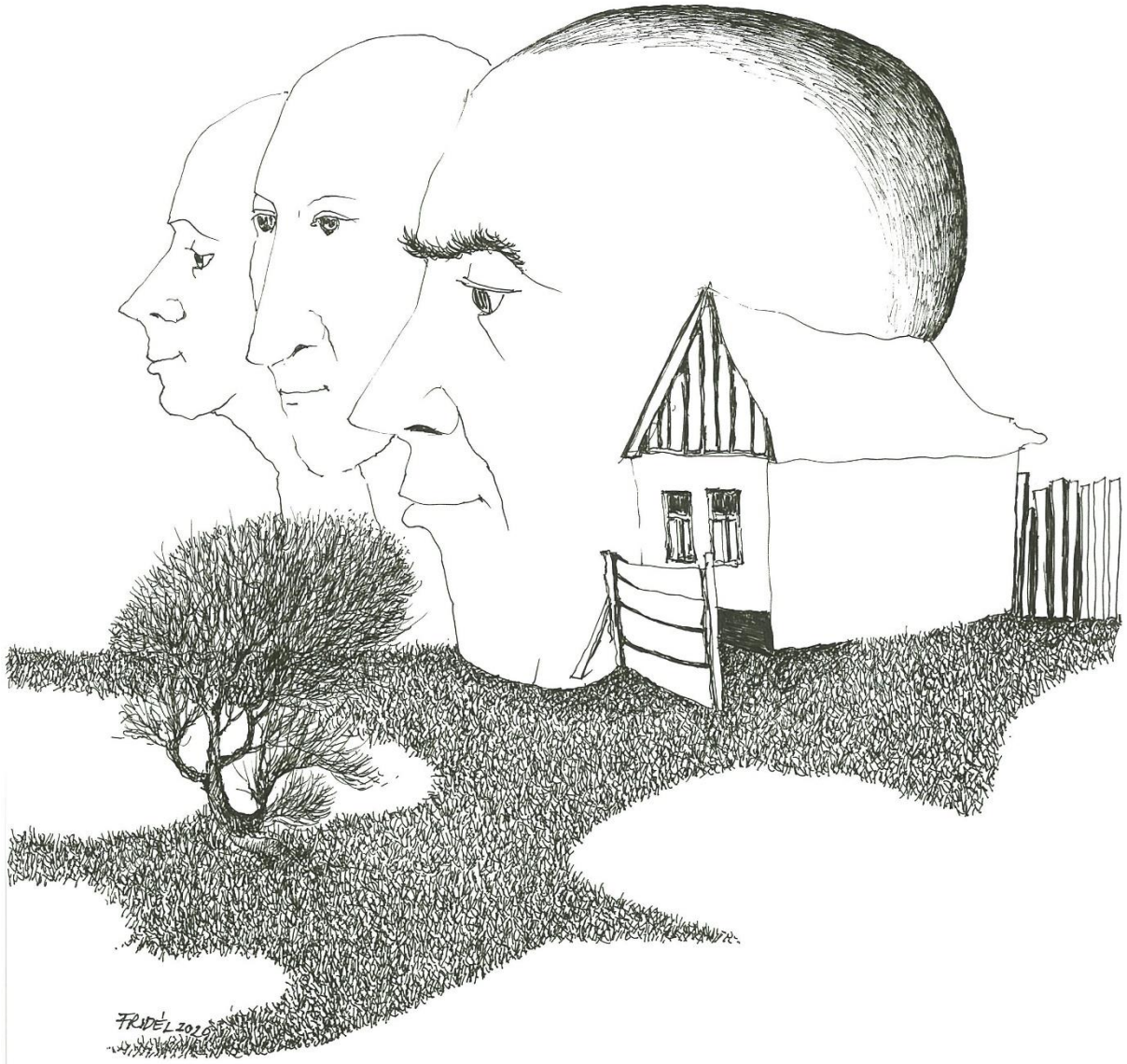
Azt mondják pár másodpercre
szünetelhet a gravitáció
mert vannak akik így okoskodnak
mindig csak egyetlen tényezőre téve fel
mindenki jövőjét
s talán már a jelenét is
Azt mondják az eddig jól összehangolt rend
akkor majd semmit nem jelent
mert fő a kalkuláció
vagy annak imitációja
AI-jal vagy annak híján
és gyártanak mesterségesen
mindenféle teóriákat
amitől ketté áll majd a füled
ha mindet beveszed
Hát csak képzelej
hogymajd gravitáció híján
kiszállsz-e valahová az űrbe
vagy jó előre bunkert építesz
ahol – csakis kizárólag te – megmenekedhetsz
igaz a megváltozott gravitációs helyzet
akár rád is roppanthatja a menhelyed
feltéve ha mindez igaz
s nemcsak a nagyotmondó sajtó
valamelyik samesze
talált jó nagyokat lódítani
ugye, milyen bizarr?

Én mostan ülök nagy kényelmesen
szemem talán a jövőt kutatja
habár ezt mindig túlordítja a jelen-
nek minden vadszamara
akinek jobb dolga sincsen
minthogy a fülünkbe sutyorogjon
jókora blődliket
hát csak nézegetek
kifelé a fejemből
hátha akad még egy hozzám hasonló alak
aki tud még normálisan...
és következetesen vagy ideálisan
szépeket is elképzelni
csak mert lehet
még mindig lehet
mikor Isten szent rendeléséből
működik a gravitáció
a képzelgők meg csak hadd képzelegjenek

Örökké változó

Ugye, te is csak kapkodod a fejed
amikor elárasztanak
mindenféle rémséggel
meg szenzációval
ráadásul elvárják hogy te is
lelkesedj minden legújabbért
mert anélkül csak egy kis senki vagy
hát csak húzd meg magad
ha illeszkedni akarsz
ebben az örökké változó
nemtelen világban
az örökös változásban
mely csak úgy visz magával
mert ekkora a svungja
Minden örökké változik
ezt tudjuk évezredek óta
a sejtjeid a hajad a bőrszíned
ugye, az évszaknak megfelelően,
s aztán idővel a génjeid is
amiket továbbadsz az újabb nemzedéknek
Mégse kellene úgy rohanni
hogy minden felpörögjön
egészen egészségtelenül
hogy már semmit se láss
csak a karmesteri pálcát
ahogy beint
neked és a többi rohangálónak

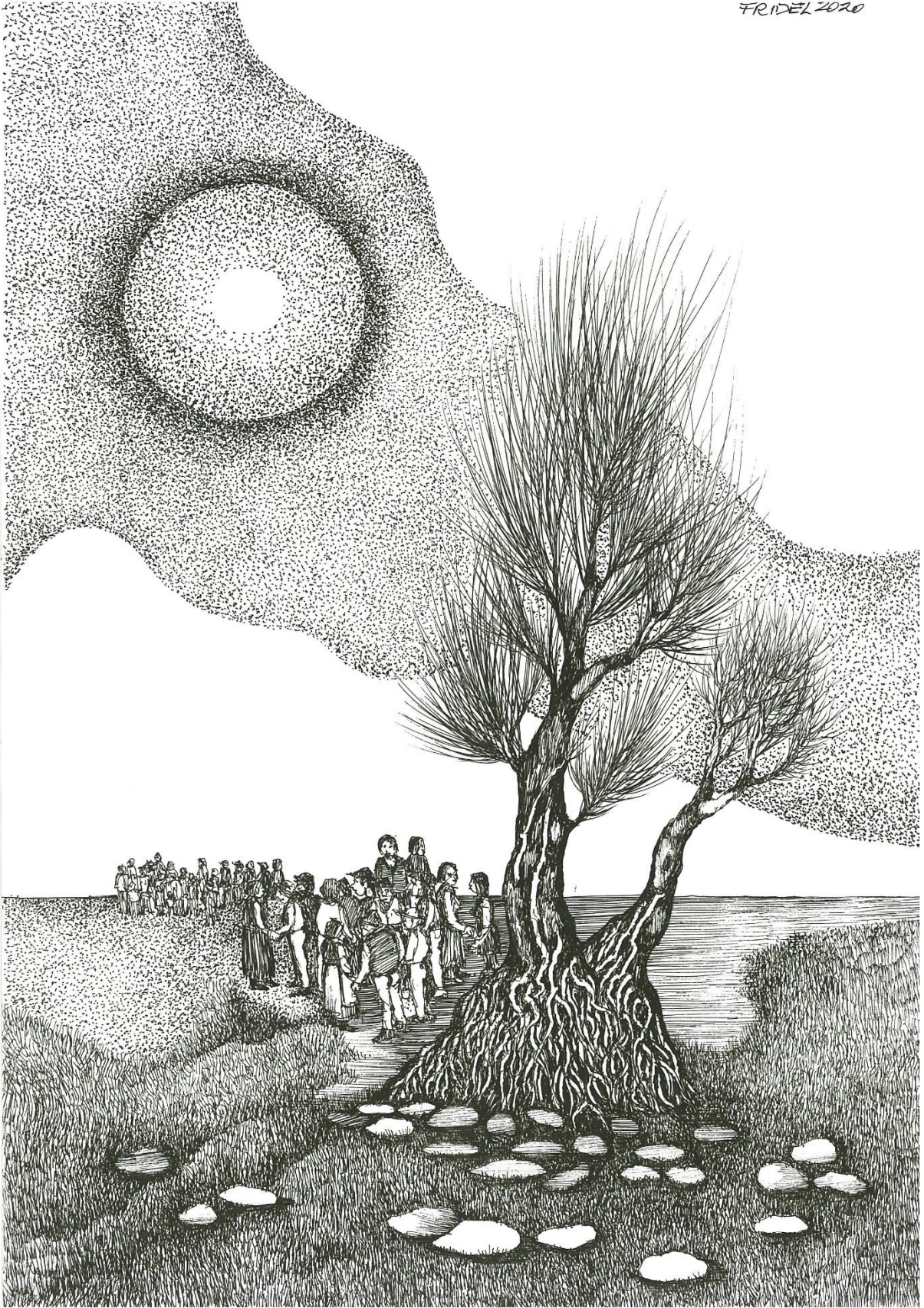
FRIDEL 2010

Teljesen

Teljesen megtelt a hold
csak most éppen nem látszik
mert az eget szürke fellegek borítják
de én azért érzem
ahogy átvilágít
mint egy égi röntgen
besugarazva mindent itt alant
hogy egyként éled tőle ember és varangy
mert megtelt a hold
csuda útja kerek az égen
vagy legalább majdnem az
és ma éjjel mindenkit mágnesez
megdelejez
mintha ez volna egyedüli dolga
nem pedig a vizek duzzasztása és apasztása
csak mert oda lett biggyesztve
az égnek arra a szegletére
ahonnan karcsún vagy megtelten
mindig küldhet üzeneteket
hát csak fülelj
dúdolj vagy énekelj
valami kedveset neki
ha már úgy átsüt
azt hiszed éppen neked
azon a sűrű fellegrétegen
elmélázva vagy magabiztosan
aztán az égi röntgen odébb megy

magányosan tanyázik
igaz csak úgy látszik
mert csillagmiriád követi
hű falka gyanánt
égi nyájként
konzekvensen és szerelmesen
télben és nyárban
hogy végül bekandikáljon
minden gyermek ablakán
hogy jó éjt kívánjon

FRIDEL 2020

Kék

Mélykék vagy égi szép ragyogó azúr
kelt átható erővel érzéseket
amikor tisztaság és rend az úr
mely átrendez embert állatot növényeket
hogy rád nevessen a kék ég szeme
és ragyogjon feléd az a tótükör
amitől mindent tudsz amit rég kellene
és semmi nem marad mi meggyötör
Pataknak habján fut tova
egy égi érzés ahogy ott tündököl
a partján nefelejcs ibolya vagy tradeszkancia
aztán egy jégmadár csap le hogy borzong az öböl
házunk előtt. Mindez csak álom tudhatnád, ugye?
mert most csak hó és jégmaradvány olvadoz
mikor eget kémlel az emberek szeme
ám kék nincsen csak szürkeség hogy csak úgy borzadoz
a tavaszvágyó lélek de arra jócskán várni kell
az idő mással kecsget el ne hidd neki
hogy száz madár most rázendít és énekel
és fennszóval mind azt hirdeti
hogy nincs több szenvedés ismét itt lesz a kék-
nek minden szépséges árnyalata
és nem gyilkol többé az emberiség
mert többé nem lehet. Ez már a béke pillanata.

Most kékbe öltözik minden mi él.

Ez minden amit annyi szív remél.

FRIDEL 2020

Kevesen?

Kevesen volnánk, vagy csak mondják?

Vannak, akik az ember szívét szívesen tiporják,

de valahogy ártani mégse tudnak. Remélem, elhiszed.

Van egy jó kéz, mely mindig jófelé vezet.

A kevés is lehet elég, ha a tisztán őrzött szívekben

a csúfság nem fér meg, ha a béke szárnya lebben.

Jobb is így. A sok gúnyolódó megriad s nem érti,

hogyan van ez. Tipeg a pletykálkodó, csúf szájú néni,

de bárhová néz, számára nincsen kiút.

Ő egybemos imádságot és gyilkos háborút.

A másik meg rámered. Őszes hajára

rátéved a napnak halvány sugára,

hogyan felcsillanjon s súgja: ne számold, mennyien

maradtatok meg a haza szívében s szélben,

mert én se számolom népetek, sok-e vagy kevés,

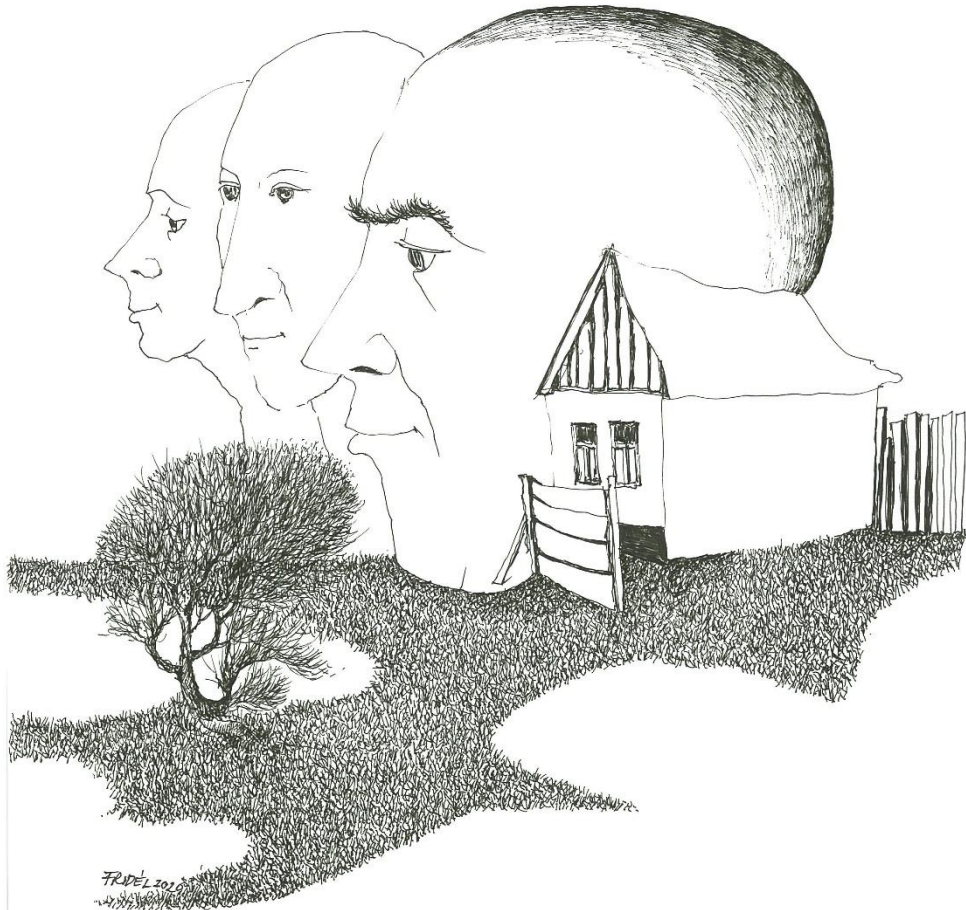
nekem az mind elég. Ne legyen tettetés!

Gyertek körém, és ünnep lesz a szó,

mely által felragyog a köznapi való.

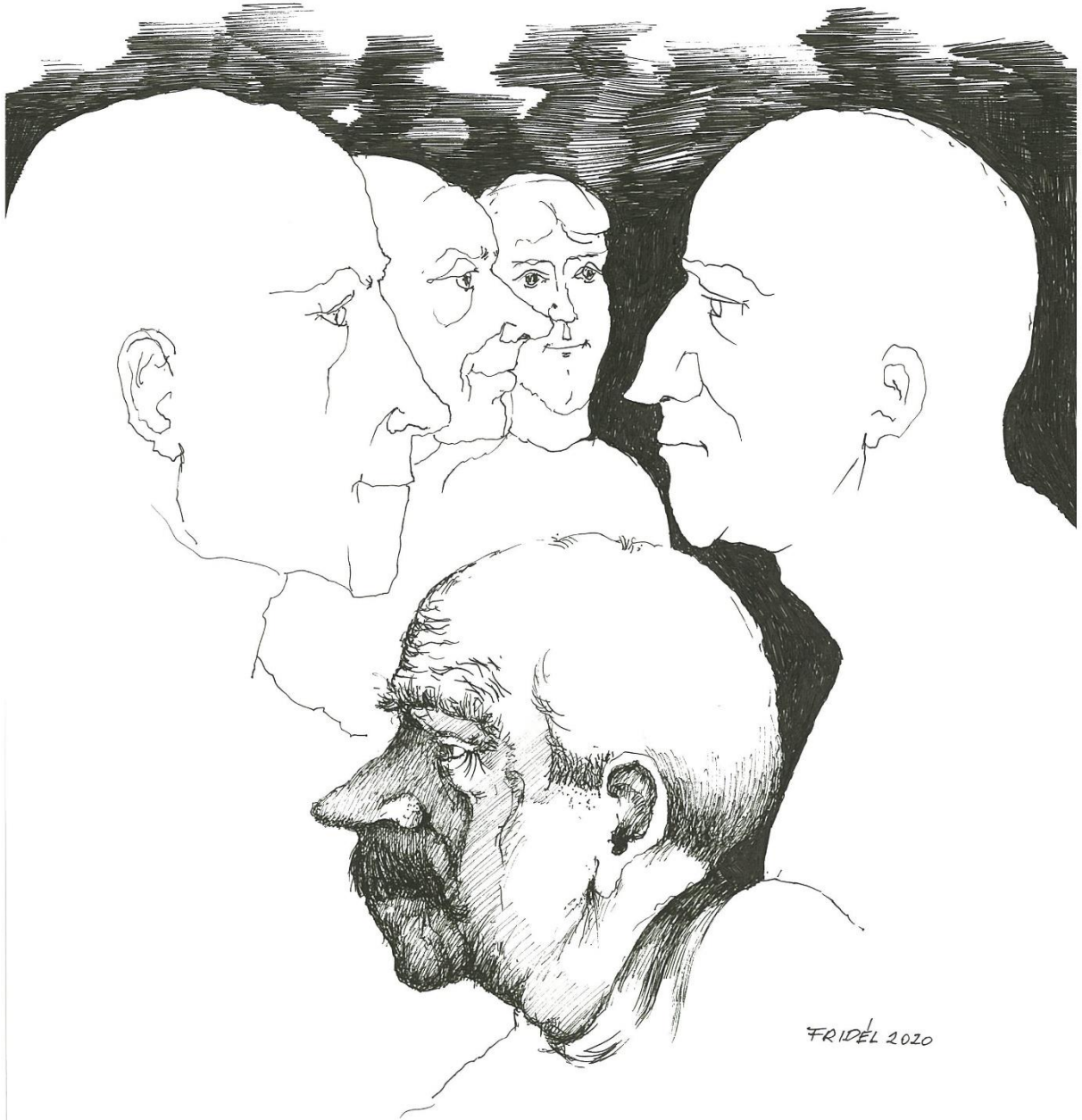
Csillogjatok és bátran ünnepeljeteK!

A tisztaság remény. Megáldja népetek.

Terjeng

Valami terjeng s nem tudod,
hogy az okát merre keresd.
Tekinteted már átkutatott minden zugot,
csak egyfelé nem nézett: egyenest.
Mitől olyan nehéz, hogy a rendesen
intézhető dolgoknak sora bántó lehet?
Vannak ugyan, akiknek mégis csendesen
folyik az élete. Lényege: szeretet.
S az a valami terjeng már mindenfelé.
Az integető kezek jelzik: ennyi volt. Elég.
A másik mégse veszi a jelt, ha éppen értené,
a társa mit üzen. Hidegen hagyja életét.
A légben terjedő üzenet másokra hat.
Mások gondolnak rá. Akárhogyan
hárítanál, magadra mégse hagy.
Sokan élnek így. Temérdek-sokan.
Az üzenet jó helyről érkezik s elér
végül a célzottakhoz is. Hamis a szó,
hogy félremagyarázza, mikor s mennyiért
sikkadhat el. Akkor majd sírhat a kincs-való,
melyet jókor is felfoghatnál, de már makacs fejed
ellenirányba visz. Neked terjenghet egész rózsaár.
Csak azért is másfelé tereled életed
s nem bánod, ha katasztrófa is, ami vár.

Bolond hajód így révbe senki nem viszi.
Maradsz, aki voltál. Rongy-voltod szélvész lengeti.

Molekula

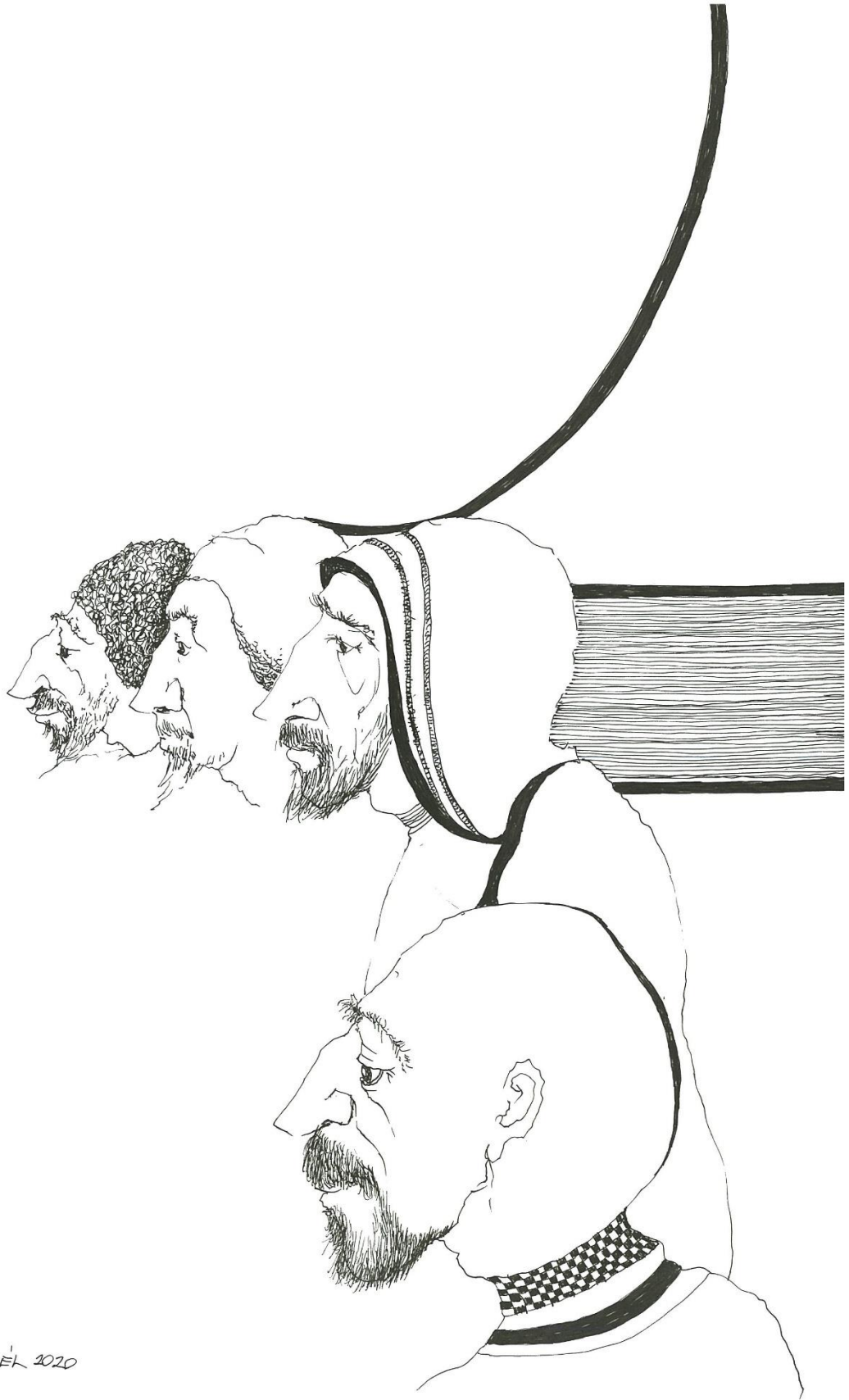
„Te nem vagy jó molekula”, súgtak össze a magukat elit-molekulának vélő anyagocskák. Sanda pillantásokat vetve egyébként rendes társuk felé, egyre azt szuggerálták belé, hogy vele valami nincsen rendben. A lepocskondiázott molekula mit sem értett az egészből, ő közeledni próbált a többihez, a benne lakó jóindulat teljességével, de amazok fintorogni kezdtek rá. „Pffuj, te csúnya orosz molekula vagy”, fröcsögtek felé, és igyekeztek távortartani maguktól az idegen betolakodónak vélt molekulát. De az még mindig nem értette a furcsa reakciót, ami az ő személyét illette. Csak jött és vegyülni akart a többi molekulával, amelyek egyre jobban berzenkedni kezdtek és egyre riogatták, hátha eltávozik közülük az az idegen molekula, amelyet ők kollektíven megvetettek.

A feszültség csak nőtt, a tartályban, amelyben mindnyájan tartózkodtak, érezhető volt, hogy itt valami baj történhet, ha valaki sürgősen nem lép valamit. De mit? És mivel lépjen, hiszen mindnyájan egyszerű formájú, gömbölyű kis lények voltak, lépni hát nem, csak gurulni tudtak. És az az idegen molekula máris közeledett feléjük. Gömbölyű lénye csupa mosoly és kedvesség volt. „Én is olyan vagyok, mint ti, nem látjátok?”, kérdezte a többieket, hogy azokon ismét kitört az a furcsa pánikszerű érzés, amely inkább az embereket jellemzi, nem a lelketlen lényeket. „Már hogy lehetnél olyan, mint mi?”, vizolyogtak tovább a molekulahalmaz tagjai. „Hiszen te orosz molekula vagy, egészen idegen tőlünk.” És egyre jobban összehúzódtak, hogy előttük már egy jókora hézag keletkezett. Pedig ők is gömbölyűek voltak. Igaz, ekkor hátrafelé gurultak. A leoroszozott molekula meg csak pillogott, nem tudta mire vélni ezt a furcsa dolgot. Azt hitte, hogy csak játszadoznak vele.

Ahogy hátráltak, azaz gurultak hátra, egyszer csak megmozdult a tartály, amely magába fogadta mindnyájukat. Mintha földrengés támadt volna, rázkódott az edény, és rázkódtak benne a molekulák. Valaki kívülről mozgatta őket. Aztán egészen megbillent velük a kanna, amelyben ők ott lapultak és nagyban fanyalogtak, és sutt! már ömlöttek is kifelé. Közben persze alaposan összekeveredtek, hogy már nem is látták egymás testvérkéit, csak sodródtak valahová, valami nagy ismeretlenség felé. Aztán kikötöttek egy gépkocsi tankjában, amiről nem tudták, micsoda, hiszen nem láttak ilyet azelőtt.

Nagy sötétség támadt körülöttük, amikor rájuk csapták a tanksapkát. Csak vártak nagy rémülten, hogy most mi lesz velük? És tudni akarták, hová lettek az övéik, s hogy hová tűnt az az idegen molekula, amely közéjük keveredett. Nem vették észre, hogy valóban közéjük keveredett és ott van velük, abban a nagy sötétségben.

Aztán valami felberregett, és ők ismét sodródni kezdtek. Elindultak valami felé, ami új volt és a rendeltetésüknek adta őket. Láng csapott fel, vagyis csak egy kis szikra, és ők egyként használódtak el egy folyamatban, ami csak lett és kellett valamire. Mindnyájan elégték és már nem kérdezték senkitől, ki honnét érkezett. De ahová végül kerültek, a szabad ég alá, már egy megváltozott formában és dimenzióban látta őket. Füstölögtek. Elfüstölt minden molekula. Kérkedni nem volt okuk. Akiknek az orra alá kerültek, egyként szidta őket, nemzetiségük megnevezése nélkül.

FRIDEL 2020

Ha tudnád...

Ha tudnád kiből lettem s mivé leszek
tán nem is néznél úgy felém
hogy hirtelen megfagy a fény
tekintetemben s én aztán elmegyek
Mintha nem is lenne a múlt
amely teljes egészésként körülölelt
és mindenhol egy szép hang énekelt
talán az én anyám ki akkor úgy virult
Nem, nem fontos tudnod ki voltam én
kihunytt érzéseid meg nem váltják a múltat
nem is érzékelik a csendet az elcsitultat
téged csak bánt az ami félénk és szerény
Nem is tudom miért gondoltam arra
hogy bárkit is érdekel egy régi érzés
melyben nincsen bántás ridegség magaféltés
csak van és önként fakad szépséges dalra
Ha tudnád mennyi jó szabadulna fel
egyetlen érintésre tiszta szembogárra
tán nem is vágynál többé semmi másra
csak lépnél mert már csak egy érdekel-
ne: hogyan létezhetnél örök öröme várva

FRIDÉL 2020

Hoppszasza

Páratlan járja, hármás ütemre
a kissé becsiccsentett nép a hoppszaszát:
Gyere, párom, ropjuk hát, az angyalát!

Járja egy vén szőke meg a szőrös társa
s ahogy bokáznak, viszolyog a banda.
Már alig várja, hogy végre abbahagyja.

De nincs kímélet. Cuppognak a csókok.
Hogyan is lehetne másképp, monddsa, anyjuk!
Ha már elkezdtek, nehogy abbahagyjuk!

Köröttük leomlott rég a ház, a palota.
Rájuk mosolyog sunyin az egész bagázs.
Visszaszólni nem mernek, hát mind együtt bokáz.

Hátha nekik is kijut majd a nagy közös jóból.
Nem látják: a Nagy Szemfényvesztő hogy int be nekik.
Csak koccintgatnak és mindnyájan vígan nevetik.

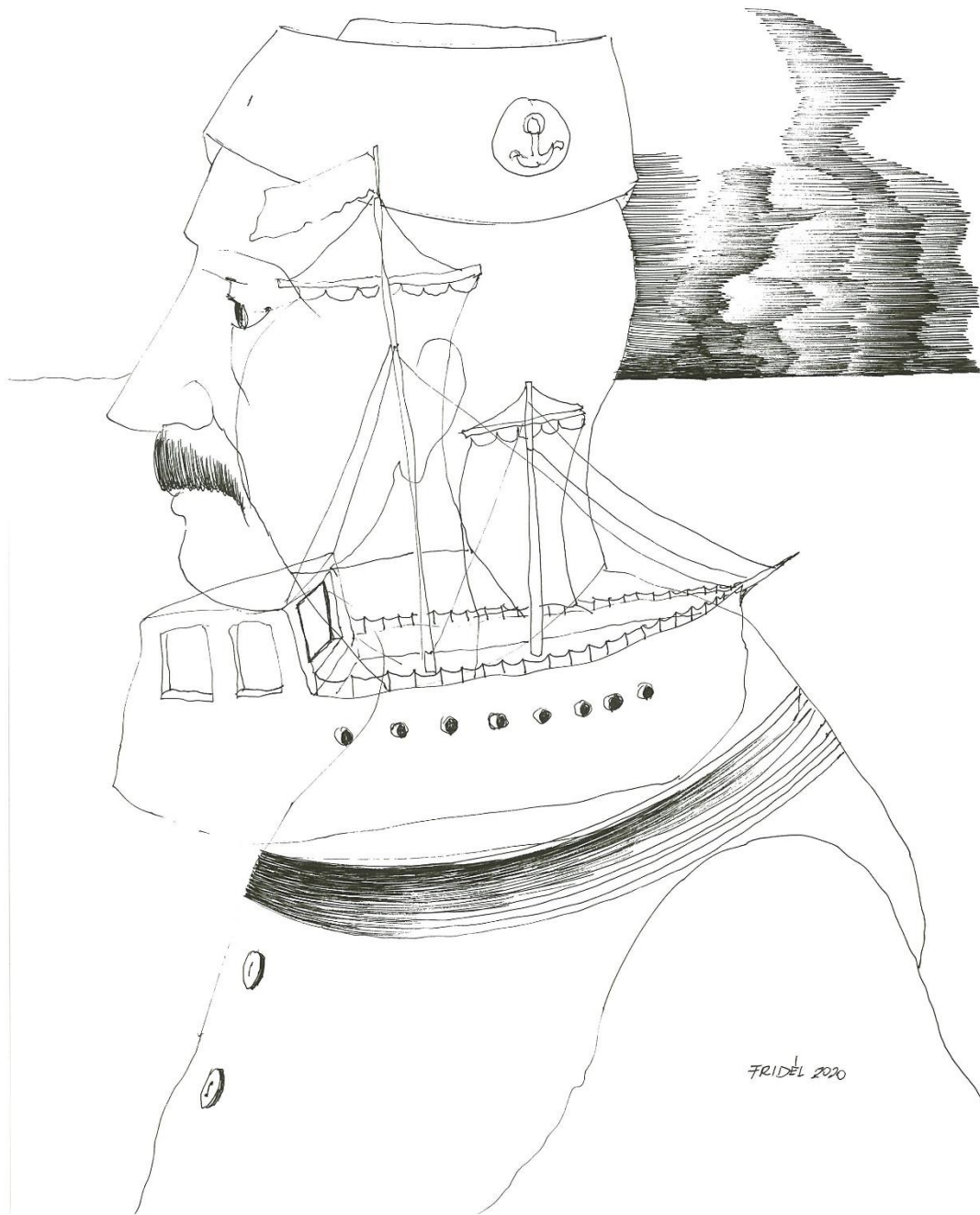
Vidámnak látszik a hoppszaszázó népség.
Bekaptak valami port, nehogy lekókadjanak.
Úgy vélik, ők most az a remek nagy csapat.

Aztán valami billen, szakad a csillár.
Süllyed a hajó, de nincs mit tenni, ha nyílt vízen
járnak, de még tagadják, ők vannak ennyien meg ennyien,

míg a többi senki és semmi és hátul maradt.

Hát járják a végső hoppszasztát még.

Fizetni egy se akar, csak mulatni. Ilyen ez a népség.

Agyminőség

Mikor az első féreg beléharap,
csak az számít, velő legyen, ne mandula.
Ha már idehozták, legyen friss és puha.

Amikor elvesztették, erre senkise gondolt.
Csak a saját fájdalmával foglalkozott.
Az elméje még csak véletlenül sem erre kalandozott.

Jó-e vagy rossz, utólag kutya se bánja.
Ami a föld alatt, az többé nem zavar
értékes gondolattal, sem silánnyal, hajaj!

Volt úgy, hogy irigyelték, de nagyon.
Elvették volna tőle, amin most osztoznak a föld alatt
a kövér férgek. A változáshoz elég volt egy pillanat.

Ugyan ki is gondol vele, hogy tápértéke mennyi?
Inkább a hagyaték számít, pláne, ha jó kövér.
Az minden mennyei jóval, zsenialitással felér,

gondolják, s lépnek sürgősen tovább.
A rögök szorgosan hullanak rá, mind csak úgy dübben.
Az ájtatosság meg felszökik, majd elillan a fellegekben.

Ennyi egy élet. A kutya se bánja,
ha vége lett. Lehet utóbb tömjénezve temetni.
Az értékeket nem az agysejtekben szokták keresni.

Ami utána maradt, majd megosztóznak rajta
fura lények a föld alatt. Egyiké a memóriája,
a másikat meg a homloklebenye, ha táplálja.

Emennek ott van minden nyelvtudása,
sőt maradt kicsinyke hely a főzősaroknak,
matektudásnak, botanikának, régi orvosoknak.

Hát jó mulatást mindenkinek!

Csak csámcsogni ne tessék föld felett, sem föld alatt!

Anélkül is ízletes ez a pillanat.

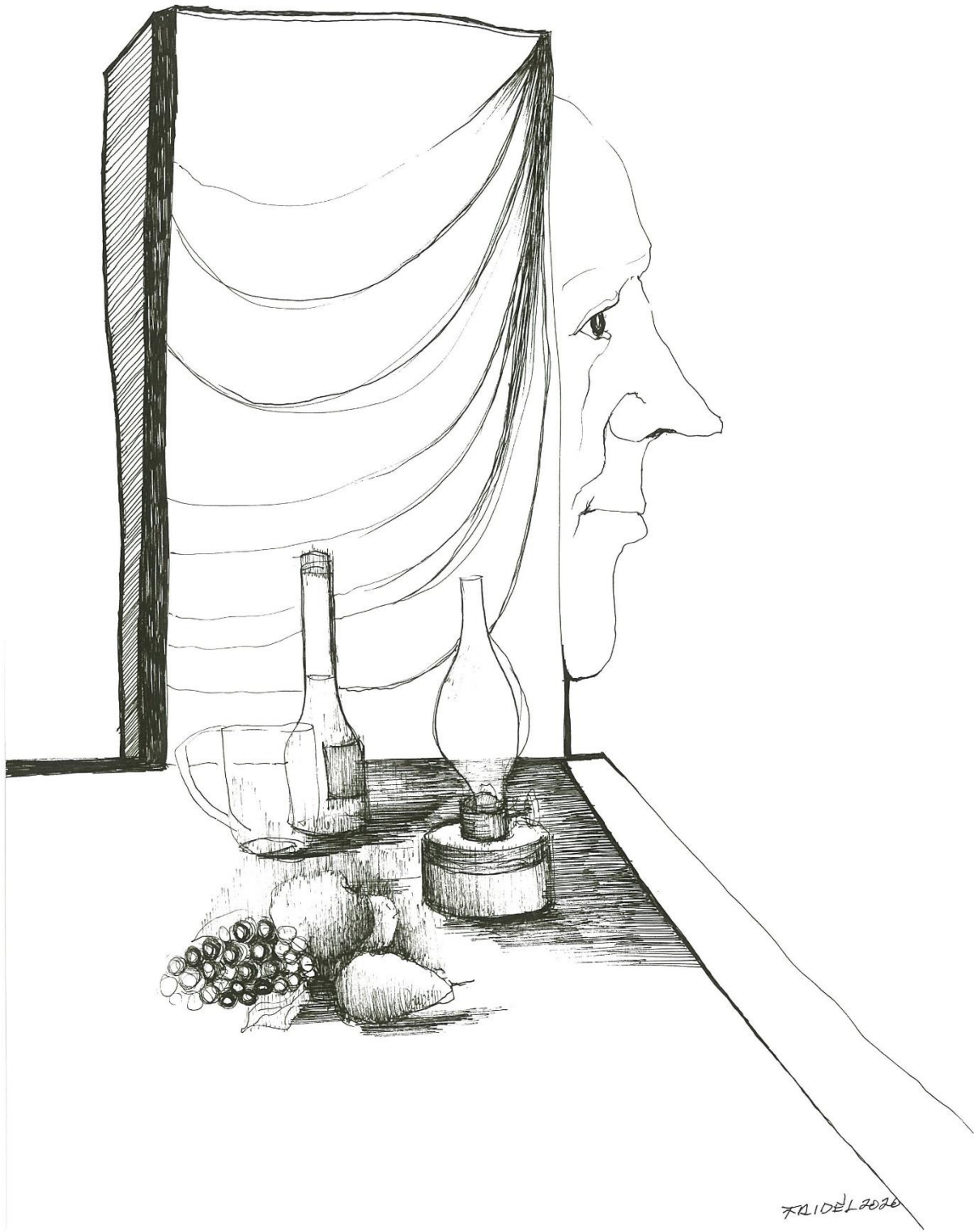

Fehér paprika

Miközben tombol a tél,
én szép fehér paprikákról álmodom.
Nyáron tele sok napenergiával
Ilyet most nem látni sehol a piacon.
Előttem kellett mégis magát
az a régi, a nyári, a pimaszul kacér.
Még rágondolni is szép, az angyalát!
A puszta látvány egy előadással felér.
Fehérnek mondjuk, pedig csak halvány
zöld lenne, vastag, húsos. Elképzelem,
hogymint egész kosárral termett s valahány
ott díszel az asztalon s vehetem
kézbe máris, hogy csak úgy fénylik, elhiszed?
De be kell érnem azzal, hogy nyáron ehetem
ezt a fajtát, ami itt terem. Te is szereted?
Ha mégse, hátha most gusztusod támadt,
hogymint megkóstold a magyarok kedvenceit.
Ha olvasni ezt a pár sort szemed belefáradt,
hát csak lapozz! Én meg kivárom a nyárnak heteit,
amikor dúsan terem a szép fehér paprika s más is,
amire most titokban vásárol az ember foga.
Őszi piros kisöccseiből meg fűzünk szép kalárist,
ki a kerteknek bivalyerős régi bajnoka.

Én nem a pirosra, a dús fehérre vágyom.

Ettől lesz jó étvágyam s teljes kis világom.

FRIDEL 2020

Hasonmás

Azt mondják, tisztára olyan, mint a másik,
pedig ahány ember, annyiféle van
a változatokból. Talán csak divatos fordulat, egy sikk,
hogy csak így egy kapa alá... ezt fújja boldogan
minden kis és nagy pletykafészek, amikor
rájön a közölhetnék és a füledbe súg
annyi kis titkot, ami nem is titok, csak egy vén szatyor
fejében zagyválódott, mikor felkavarta a borút
tudata mélyiből, és a labda pattog, no üsd hát vissza!
Nem is hasonlít, csak a kozmetikai ipar
dolgozott rajta jó sokat s eredménye ez a tiszta
hasonmás kinézet, mely pár dicséretet kicsikar.
Ikreknek azonos arca és keze formája
nézhet ki így és minden utánczat-Presley
újra és újra csak mindig azt csinálja,
amitől a jóézés menekül s rohanva megy ki.
Mégis van, akinek ez kell. Ki tehet róla,
hogy az eredetit nem nézi semmibe, csak azt a másat,
ami, úgy vélik az eredetinek alteregója,
miközben más meg sikítófrászt kap,
ha csak látja is? Hát hadd játszadozzon
kinézettel meg gondolattal. Szabad a játszma.
Fő, hogy a kedve soha ne kókadozzon
Te meg bolondozz, hátha a szép ihlet rád talál ma.

FRIDEL 2020

Rácsok

És éltek mind a ketten ketrecbe zárva.

Az egyik, mert oda zárta az Első,
aki meg ott élt a rács túloldalán,
mert oktalan félelmiben
magát is jól bekulcsolta, nehogy
az a másik rátörjön álmában vagy mikor.

Féltek. Igen, féltek mind a ketten.

Az egyik azért, mert az Első bezárta
és megfosztotta lételemétől, a szabadságtól.

A Másik, mert a társa volt neki gyanús:

hátha átmászik valahogy a rácson
és nyakon fogja őt, pedig amúgy
nála voltak ott mind a kulcsok.

Éjszaka reszkettek.

Hideg is volt, de nem azért.

Nincs hidegebb érzés a félelemnél.

Még ha valahová el is mennél,

összehúzó magad

és vársz, hogy megszülessen a reggel

s vele a Fény.

Rabok voltak, bizony mondom, mindannyian,

akik ilyen szűkre szabták lehetőségeiket

a szűkös gondolatokkal,

a gondolni nem-meréssel,

mert csak ott születik meg az a szép,

csodás valami,

ami szabaddá teszi az embert,

ahol nem zárok és rácsok
és rettegő fegyőrök
vigyázzák a tőlük rettegőknek álmát.
Ha egyszer valamelyik
álmában igazat horkant,
ütni kell, mint a lovat, vélik,
mert a lónak sem szabad
igazat gondolnia
a bezárt emberekről,
még különben szét kellene rúgnia
-helyettük is –
azokat a fene rácsokat.

Újság

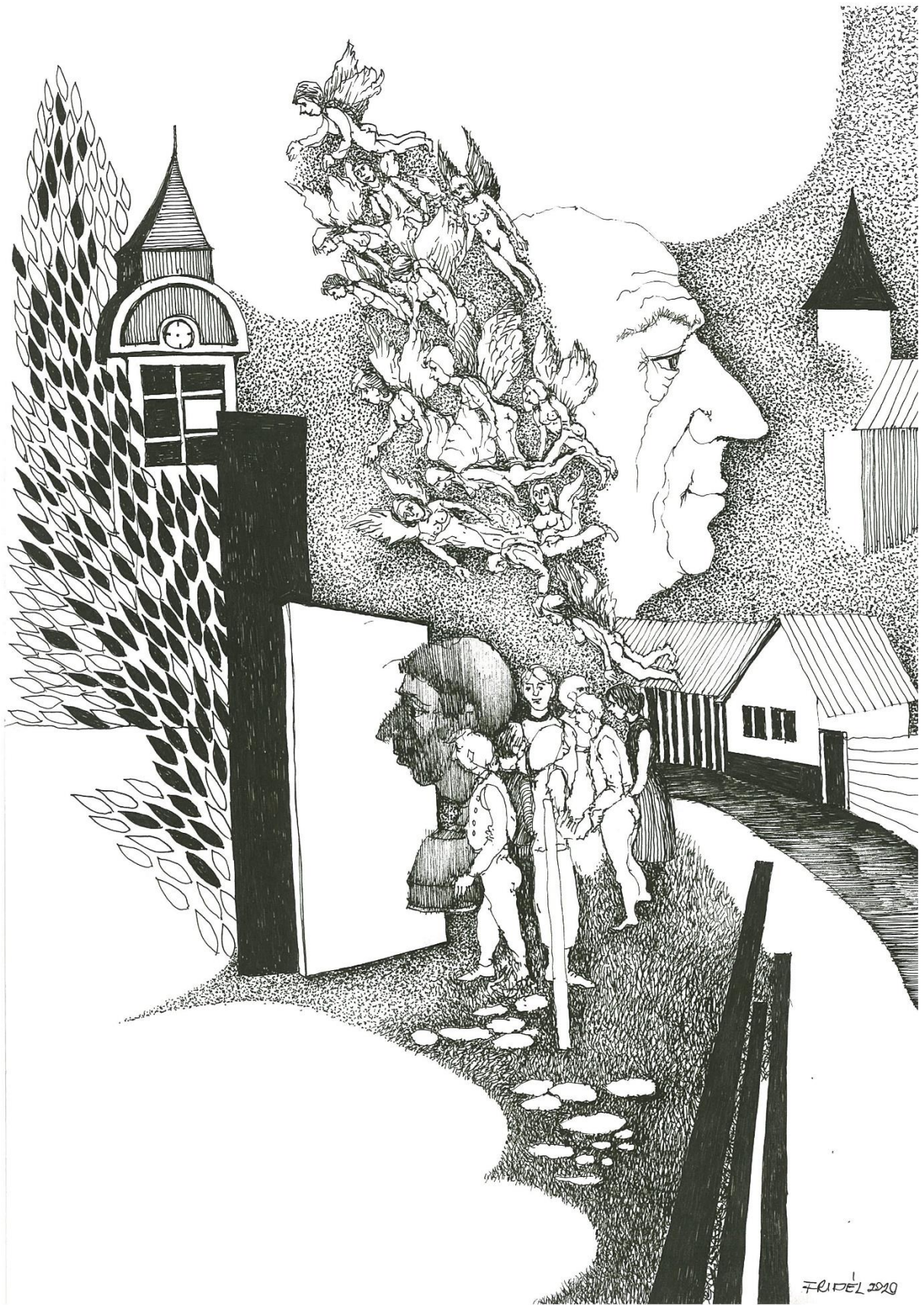
Az újságírók néha olyan zöldeket írnak,
hogy aztán el se hiszik:
rajtuk röhög a világ-
nak egyik része,
amelyik nemcsak segédkönyvekből cikkezik,
és mindenről van saját véleménye.
Azért a skriblerek csak folytatják tovább,
mert nekik naponta el kell képeszteni
azt a fél világot,
amelyik az ő szellemi magaslataikra hágott,
hogy onnan ők mondják meg, ki a jani.
Aztán sorolják rendre,
ki mit villantott vagy hogy pucsított,
mintha csupa satírok számára írnák a híreket.
A sorok között kaján kobold integet
és mutat fityiszt számárfület meg fügét.
Ki is hinné, honnét jön elő
s hogy minek kajánkodik veled
meg akivel még lehet?
Modern a korunk, mondják,
de ki hisz már valamiben is,
amit ők írnak, fülbe súgnak, vagy csak úgy mondanak?
Talán a hülyeséggel is lehet ledönteni falakat,
mikor az emberek már nem bírják tovább
a napi halandzsáknak éktelen sorát,
meg hogy a fociedző a saját farkába harap
s ha ezt még el is képzeled,

hogy nem szalad fülig a szád?
pedig ezt nem az a kobold súgta neked,
aki az olvasottakat rendre magad elé képzeled,
hanem az a műveletlen alak,
aki így végzi ki naponta az anyanyelvét,
amelyet elődei, az egykori lateinerek
még áhítattal szólaltattak meg
ha nem is lantjaikon,
csak az acélhegyű ördög piruettjeivel.
Hát ehhez mit szólsz, komám,
te meg ezt hogyan képzeled el?
vagy csak legyintesz már erre is?

Szabadesés

Mikor a babák azt játsszák,
hogy mindenfélét kiejtenek a kezükből,
nem is hinnéd: rendre azt rekonstruálják,
hogyan estek ki az angyali létükből
nem is olyan régen. Ha el nem hiszed,
csak figyeld őket, amikor játszanak!
Csupa figyelem és koncentráció
az az örökléttel játszó pillanat,
amely ékes és nyugodt, akár a meditáció.
Csöpp kis kezek földre dobálnak
falatkákat az uzsonnából, pedig de jólesik!
és közben jókat is harapdálnak,
majd az étel egy része hirtelen a földre érkezik.
Akárcsak ők, abban a titkos pillanatban,
amit teremtésnek hívnak a hívó lelkek,
hogy egy villámcsikázásnyi villanatban,
amikor egy új földi otthonra leltek,
minden hirtelen megvilágosodott.
Az olykor bosszantó figyelmes kis játék
és annak mozdulata nem sokáig állapodott
meg a kis kacsókban, mert aztán váltanak. Egy újabb tájék
vonzza már őket s ha nem találod, hogy mindez kacagtató,
hát figyelj máshová és ne figyeld, hogy a szabadesésben
a babákat másfelé viszi egy szabad mesehajó,
ablakban állva gyönyörködnek a hóesésben.

FELIPE 2020

Még egyszer...

Még egyszer megmutatja magát a téli táj,

ahogy beburkolózik a frissen esett hóba.

Olyan jólesik a jó meleg takaróba

belebújni, miközben minden egy frissesség, üde báj.

A tél máris búcsúzkodik, pedig hol van még a vége!

Az emberek mégis unják a hideget, a sok cuccot,

szívesebben váltanának lengébbre, valami huncut

darabra, csak ezt a sok nehéz holmit cipelni már ne kéne!

Addig viszont, ha tetszik, ha nem, a táj átváltott hófehérre,

kényelmesen elnyújtózva alatta, mint egy lusta reggelen

a gyerek, aki nem veszi tudomásul, hogy suliba menni kénytelen,

s nem teheti meg, hogy fütyüljön erre az egészre.

Hófehér takaró alatt hófehér álmok

várják a megbúvó magot, róluk se feledkezz meg!

Ott szunnyad kicsiny növényke, ígérete máris kenyerednek,

mit se tudva róla, hogy körötte mennyi a sunnyogó álnok

emberi lény, akinek még a háború is csak üzlet,

nem lát meg se növényt, sem embert, hova is gondolsz?

mikor rímekbe lopva valami földöntúlit kódolsz,

és csak bámulod a havat, de te azért csak küldjed

csendes zöld üzeneteidet, búza és ti, nyugvó virágok,

kiknek fejecskéi ott nyugszanak duzzadtan, csendben,

hogy az ember semmit el ne felejtсен

róluk vagy másról, csak majd szólalnak, mint kicsinyke világok.

Tartalom

Elmúlt	7
Téliésre vált.....	9
Alkony	11
Nem feledhetem	13
Palackposta.....	15
Nihil	17
A Nagy Vízen túl.....	19
Zsakaranda-virágzáskor	21
Virágok és delfinek	23
Talán	25
Két világ	27
Emlék	29
Sikeres sikertelen	31
Elengedtem	33
Arc a tükörben	35
Izgalmas.....	37
Esőcsepp prelűd.....	39
Szeretet.....	41
Kiút.....	43
Mese	45
Merre?.....	47
Ki nem mondott szavak	49
Megint	51
Kortársak.....	53
Játékos halál	56
Ütemesen.....	58
Öregfiúk.....	60
Nemes szív	62
Már lanyhuló hévvel	64
Zizzenés.....	66
Izgalom.....	68
Szédület	70
Pillanat	72
Varázstalan	74
Égi vándor	76
Kagylókürt	79

Örömnünnep	81
Ecsetek	83
Az élet álom	85
Szembenézés.....	87
Kleopátra búcsúja.....	89
Különbségek	93
Üvegfal.....	95
Felülnézet.....	97
Minduntalan.....	99
Annyian	101
Bölcsen vagy balgán	103
Jó szél.....	105
Hiábavaló kérdések.....	107
Között.....	109
Merre?.....	111
Kellem	113
Haza.....	115
Elküldenéd?	117
Talán II.....	120
Reggel.....	122
Változás	125
Ikercsillag	127
Nosztalgia	129
Méltósággal.....	131
Gravitáció híján	134
Örökké változó	137
Teljesen	139
Kék.....	142
Kevesen?	144
Terjeng	146
Molekula.....	148
Ha tudnád.....	150
Hoppszasza	152
Agymínőség	154
Fehér paprika	157
Hasonmás.....	159
Rácsok.....	161

Újság.....	164
Szabadesés	167
Még egyszer.....	169

Tájversek és életfilozófia. Talán ezzel a két szóval lehetne összegezni Murawski Magdolna újabb verseskötetét. Nem felhőtlenül vidám, habár humorát is meg-megcsillantja, mikor olyan a hangulata. Vagy mondjuk: hangulati líra és gondolati líra. Mindkettő, és mégsem csak ennyi. Érett gondolatok, amelyeknek termő közege gyakran valami mélyülő magányról vall. Ám a címéhez méltóan kiutat is kínálnak.

Öregkor, melynek állandó eleme az emlékezés, az összegzés és a tapasztalatok átadásának kényszere. Murawski nem akarja magával vinni a túlvilágra azt, amit itt, az emberek közt élve megtanult. Palackpostának is nevezi, majd máskor kozmikus távlatokat nyit, amikor felfelé tekint, a csillagok közé, Isten és a Mindenség felé, ahol talán otthonosabban érzi magát, mint abban a városban, ahol az életét leélte.

Nem tudni, kié az origó, hogy melyik oldalról indult ki eredetileg ez az életérzés. Őt nem fogadták be igazán, vagy ő nem simult bele az életnek megalkuvások sorozatából álló, mert ilyennek elvárt rendjébe? Szinte mindegy is már, hiszen Murawski Magdolna folyamatosan búcsúzik az élettől. Nem most készül odaátra, csak tudatosan éli meg azt a folyamatot, amelyet mások ijedten elhessentenek maguktól. És a későn felajánlott kompromisszumokból már nem kér. Ő nem diplomata, hanem költő. A kortársnak nincs más feladata ezzel, minthogy megengedi neki és nem akarja mindenáron belegyömöszölni a saját, szűkebb világába. A művész nem lehet opportunist.

Még nem tudni, hogy ez az ötvenharmadik kötet, amelyet ismét szerényen s csendesen nyújt át az olvasni még szerető közönségnek, milyen visszhangra lel a folyton rohanó és gombokat nyomkodó világ emberének lelkében. A költő sem tudja, csak gyakran érzékeli azt a légtüres teret, amelyet kettejük között sejt.

Igaz, ő ebben az ürességben is rezdüléseket és hangokat sejt. Ezeket szólaltatja meg a spontánvers eszközeivel. Néha egészen lecsupaszítva, rövidke verssorokkal, máskor a szélesen hömpölygő sorok largójával. Zenei éveit le se tagadhatná, mikor ezeknek a verszenéknek a lüktetését adja át. A felütéstől a menüettszerű lépéseken át a szimfónia záró tételéig, a presto utáni lecsendesedéssel búcsúzva, mert költőként is zenész maradt. Ezen a ritmuson még a prózaversek se változtatnak.

Fridél Lajos időnként egészen komor hangulatú rajzai ismét harmonikusan illeszkednek Murawski Magdolna verseihez, amelyek egyszerre modernnek és hagyományosak. Talán nem is kellene választani a kettő közül. Murawski lírájában ezek szervesen egyek.

Lopes-Szabó Zsuzsa